

STRATEGIA

ROZWOJU

SPOŁECZNO –

GOSPODARCZEGO

GMINY SKWIERZYNA

NA LATA 2007-2015

Skwierzyna, grudzień 2007 r.

Zleceniodawca:

Gmina Skwierzyna
ul. Rynek 1
66-440 Skwierzyna
tel.: (95) 721 65 10
fax: (95) 721 65 39
[http: www.skwierzyna.pl](http://www.skwierzyna.pl)
e-mail: umig@skwierzyna.pl

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (059) 8 456 301-302
fax. (059) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
[http: www.bmintl.com](http://www.bmintl.com)

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewna 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018) 426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
[http: www.bmintl.com](http://www.bmintl.com)

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
1. METODOLOGIA	5
2. RAPORT O STANIE GMINY	7
2.1. Ogólna charakterystyka gminy.....	7
2.2. Gmina w statystyce	9
2.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo	15
2.4. Infrastruktura techniczna	17
2.4.1. Transport i komunikacja.....	17
2.4.2. Telekomunikacja	18
2.4.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	18
2.4.4. Zaopatrzenie w gaz.....	18
2.4.5. Zaopatrzenie w wodę.....	19
2.4.6. Kanalizacja	21
2.4.7. Oczyszczalnie ścieków	21
2.5. Gospodarka odpadami	22
2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione	22
2.6.1. Obszary zasobowe	23
2.6.2. Obiekty zabytkowe	23
2.7. Turystyka.....	25
2.8. Oświata i wychowanie.....	27
2.9. Kultura i sport.....	28
2.10. Ochrona zdrowia.....	29
2.11. Zasoby mieszkaniowe	30
2.12. Pomoc społeczna	31
2.13. Rynek pracy i bezrobocie	37
2.14. Bezpieczeństwo publiczne	39
3. ANALIZA SWOT	42
4. DIAGNOZA STANU	45
5. MISJA	49
6. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	51
6.1. INFRASTRUKTURA	52
6.2. GOSPODARKA.....	53
6.3. PRZESTRZEŃ.....	54
6.4. SPOŁECZNOŚĆ	55
6.5. EKOLOGIA.....	56
7. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH	57
7.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU.....	57
7.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	59
8. POWIĄZANIE CELÓW Z ZAŁOŻENIAMI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO	63
9. WDRAŻANIE STRATEGII	67
10. MONITOROWANIE STRATEGII	69
11. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	79

WSTĘP

Podstawą rozwoju gminy Skwierzyna jest strategia, która określa misję oraz cele i kierunki działania do roku 2015. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Miejską, zawiera również opcje i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debaty strategicznej i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debaty. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o stanie gminy” zawierający podstawowe informacje o gminie Skwierzyna, uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Burmistrzowi.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna.

W proces opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Skwierzyna” zostało włączonych kilkadziesiąt osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych i Rady Miejskiej.

1. METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Skwierzyna została opracowana na podstawie wyników debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Miejskich Gminy Skwierzyna, przedstawicieli Urzędu Miejskiego, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, środowisk biznesowych oraz mieszkańców gminy. Celem tej debaty było wspólne wypracowanie kierunków rozwoju gminy zgodnych z zapisami dokumentów wyższego rzędu, takich jak: **Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego do 2020 roku i Lubuski Program Operacyjny na lata 2007 – 2013.**

Sesja strategiczna odbyła się 24 października 2007 roku w Skwierzynie, a jej wynikiem było zidentyfikowanie celów w poszczególnych, przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Na podstawie wypracowanej podczas debaty **analizy SWOT: silne strony** (wewnętrzne) gminy, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) zespół ekspercki odpowiedział na pytanie: *Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?*

Na podstawie tak postawionego pytania zespół ekspercki przygotował kilkanaście celów, opierając się na wcześniej wybranych słabych stronach i zagrożeniach. Podobnie zespół pracował przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans.

Kolejnym krokiem prac zespołu ekspertów była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, społeczność, gospodarka, przestrzeń, ekologia) oraz zidentyfikowanie kierunków działania do wypracowanych wcześniej celów. Przyjęto, że w każdym obszarze winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy cele trzeciorzędne - ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nieokreślonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji.

Następnym krokiem w pracach nad opracowaniem dokumentu *Strategii* było określenie przez zespół ekspercki Wybranego Wariantu Rozwoju Gminy Skwierzyna na podstawie przeprowadzonej diagnozy. Wybrany wariant ma warunkować prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

2. RAPORT O STANIE GMINY

2.1. Ogólna charakterystyka gminy¹

Gmina Skwierzyna jest gminą miejsko - wiejską, położoną w zachodniej części Polski, w województwie lubuskim, na terenie powiatu międzyrzeckiego, między Pojezierzem Międzychodzko-Sierakowskim a Pojezierzem Łagowskim. Gmina sąsiaduje z **Puszczą Notecką** oraz gminami: Przytoczna, Bledzew, Deszczno, Santok, Drezdenko i Międzychód.

Rysunek 1 Położenie gminy Skwierzyna na terenie powiatu międzyrzeckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.gminy.pl

Gmina Skwierzyna zajmuje powierzchnię **28 513 ha**. Na koniec 2006 roku gminę zamieszkiwało **12 899** osób. Na terenie gminy występują tereny niezwykle malownicze i atrakcyjne turystycznie, a bogactwem tej ziemi są lasy, rzeki i jeziora. Okolice miasta i gminy należą do najbardziej zalesionych obszarów Polski. Lasy zajmują 68% powierzchni gminy. Okalające gminę lasy pozwalają na uprawianie myślistwa, grzybobrania, wędkowania oraz zachęcają do turystyki pieszej i rowerowej.

Przez teren gminy przepływają dwie rzeki Warta i Obra, które są rezerwatem dla siedlisk bobrów, bociana czarnego, kani rudej i orła bielika. Rzeka Obra, wraz z rynną jezior zbąszyńskich, tworzy najpiękniejszy na Niżu Polskim szlak wodny o długości 220 km, który kończy się w Skwierzynie. Jeziora, które okalają gminę, tj.: Jezioro Chycina, Jezioro Głębokie, Jezioro Cisie, Jezioro Lubikowskie i Jezioro Soleckie są miejscem do uprawiania kajakarstwa, windsurfingu i żeglarstwa.

¹ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skwierzynie oraz informacji zawartych na stronie internetowej www.skwierzyna.pl

Ważnym węzłem komunikacyjnym jest miasto Skwierzyna, na terenie którego krzyżują się dwie drogi: krajowa Nr 24 i droga krajowa Nr 3 Wrocław – Szczecin. Gmina Skwierzyna posiada bliski dostęp do granicy państwa w miejscowościach: Kostrzyn - 70 km, Słubice – 80 km, Świecko – 90 km. Niewielkie odległości dzielą Skwierzynę od innych miast polskich: Gorzów Wlkp. – 30 km, Poznań – 100 km, Szczecin – 130 km, Wrocław – 250 km.

Gmina Skwierzyna utrzymuje stosunki partnerskie z niemieckim miastem Bernau i rosyjskim miastem Briańsk. Miasto Skwierzyna jest centrum edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjnym gminy.

Gmina Skwierzyna obejmuje swym zasięgiem administracyjnym 7 sołectw.

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Skwierzyna

Lp.	NAZWA SOŁECTWA
1.	Murzynowo
2.	Trzebiszewo
3.	Dobrojewo
4.	Gościnowo
5.	Świniary
6.	Wiejce
7.	Krobielewko

Zródło: Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna

Dokładną strukturę gruntów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Skwierzyna

NAZWA GRUNTU	WYSZCZEGÓLNIENIE
- użytki rolne ogółem	6 671 ha
- lasy i grunty leśne	18 158 ha
- pozostałe grunty	3 723 ha

Zródło: Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna

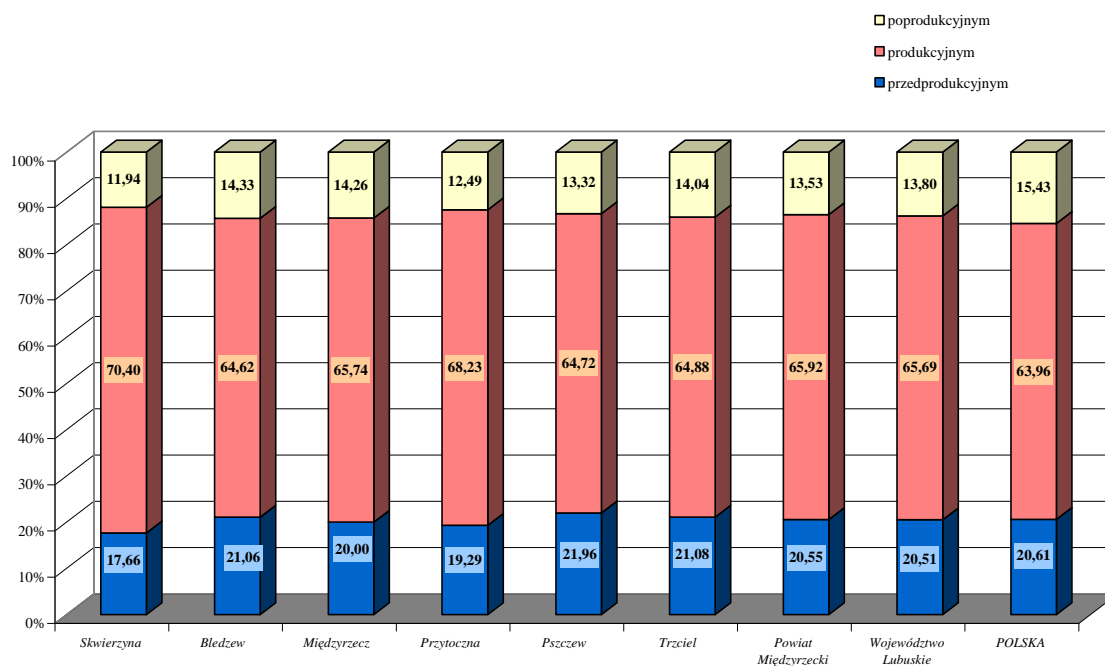
2.2. Gmina w statystyce

Tabela 3 Przekrój statystyczny gminy Skwierzyna – stan na koniec 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	12 899
mężczyźni	6 424
kobiety	6 475
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	2 278
mężczyźni	1 184
kobiety	1 094
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	9 081
mężczyźni	4 619
kobiety	4 462
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 540
mężczyźni	448
kobiety	1 092
Urodzenia żywe w 2006 roku	118
Zgony ogółem w 2006 roku	106
Przyrost naturalny	12

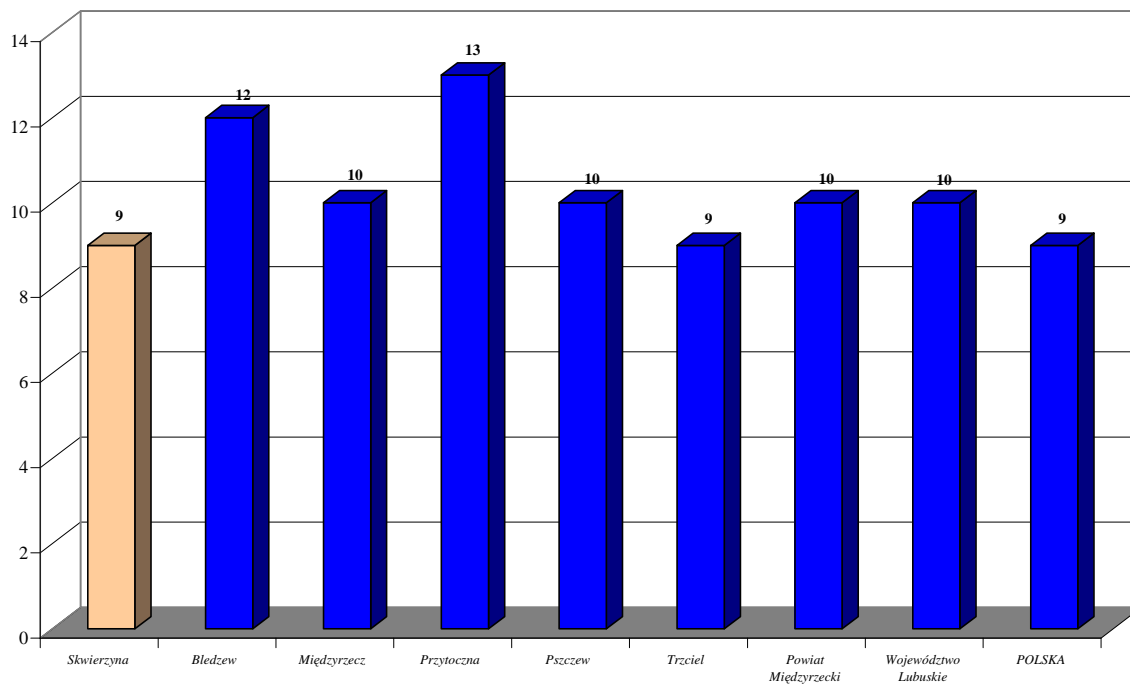
Źródło: Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna

Wykres 1 Struktura ekonomiczna ludności

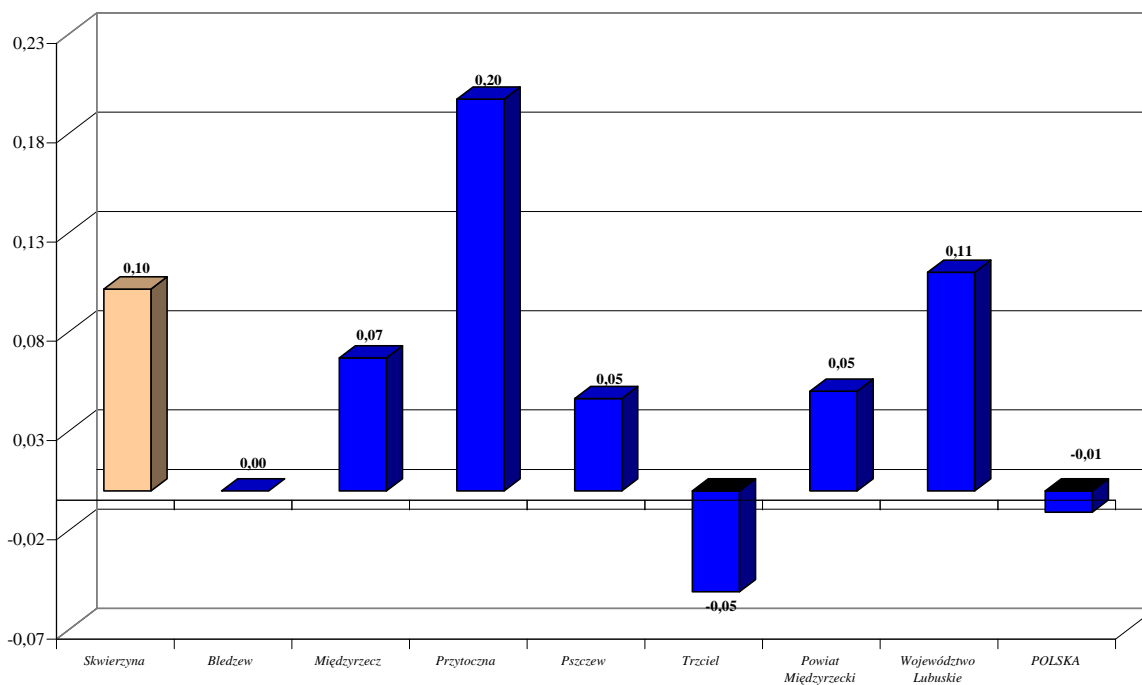
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 2 Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 3 Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe – zgony): urodzenia żywe

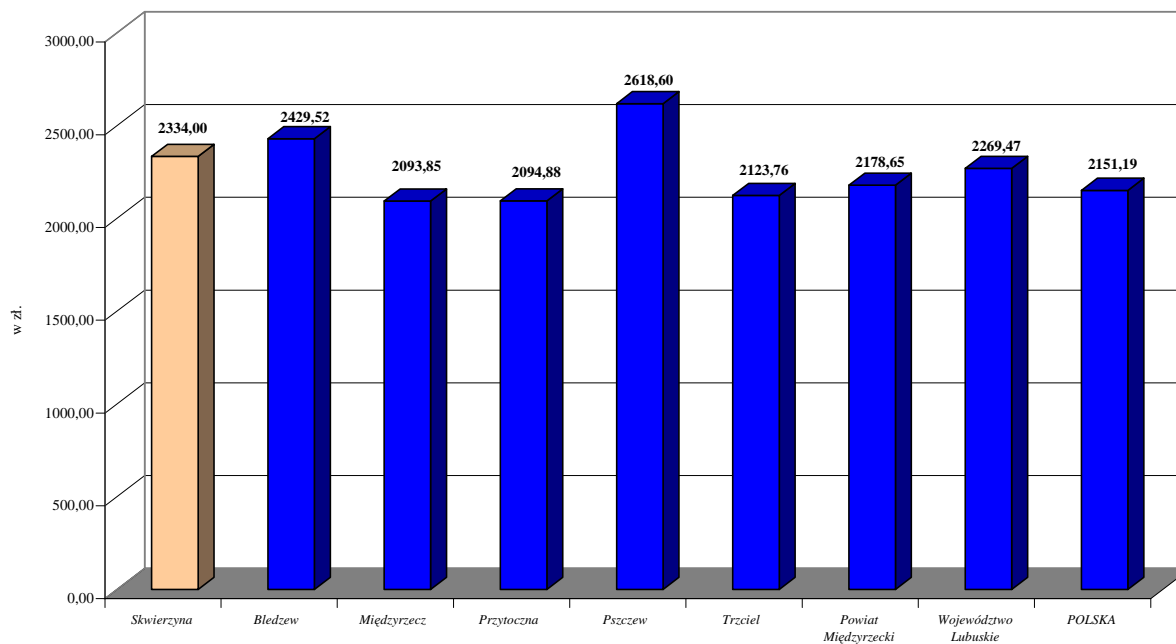
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Tabela 4 Dochody i wydatki budżetu Gminy Skwierzyna na koniec 2006 r.

Dochody budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych)	30 116 125
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych), w tym na:	33 516 125
gospodarkę mieszkaniową	388 000
administrację publiczną	3 812 735
oświatę i wychowanie	12 014 452
ochronę zdrowia	364 208
opiekę społeczną	5 097 080
Dochody ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2 334
Wydatki ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2 598,35
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	669,85

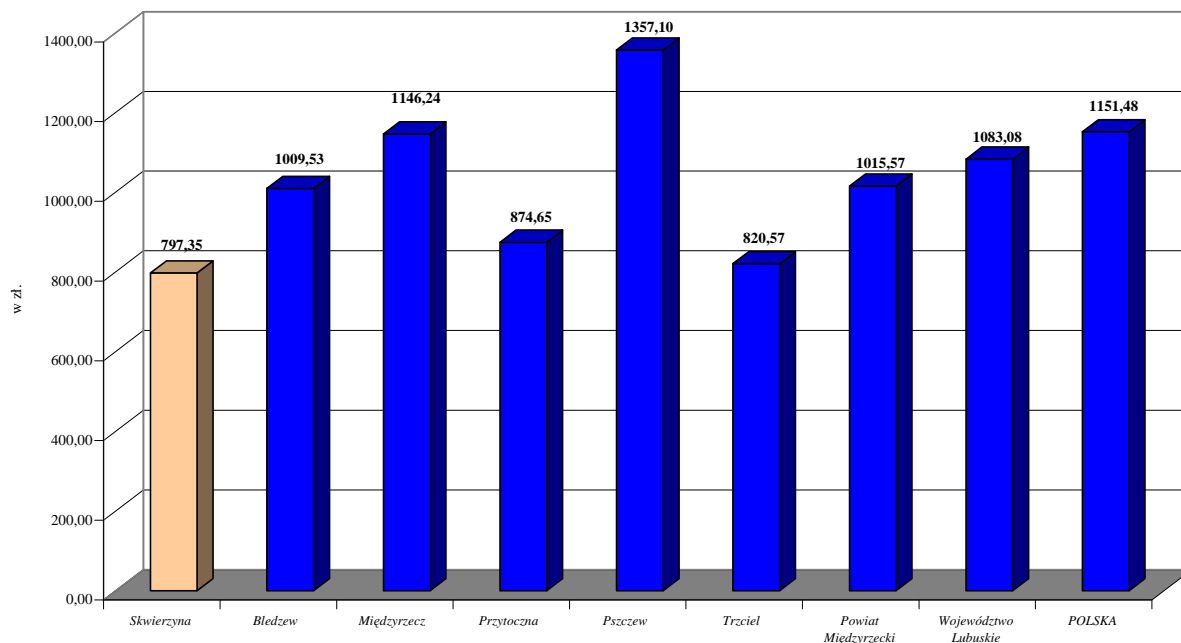
Źródło: Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna

Wykres 4 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

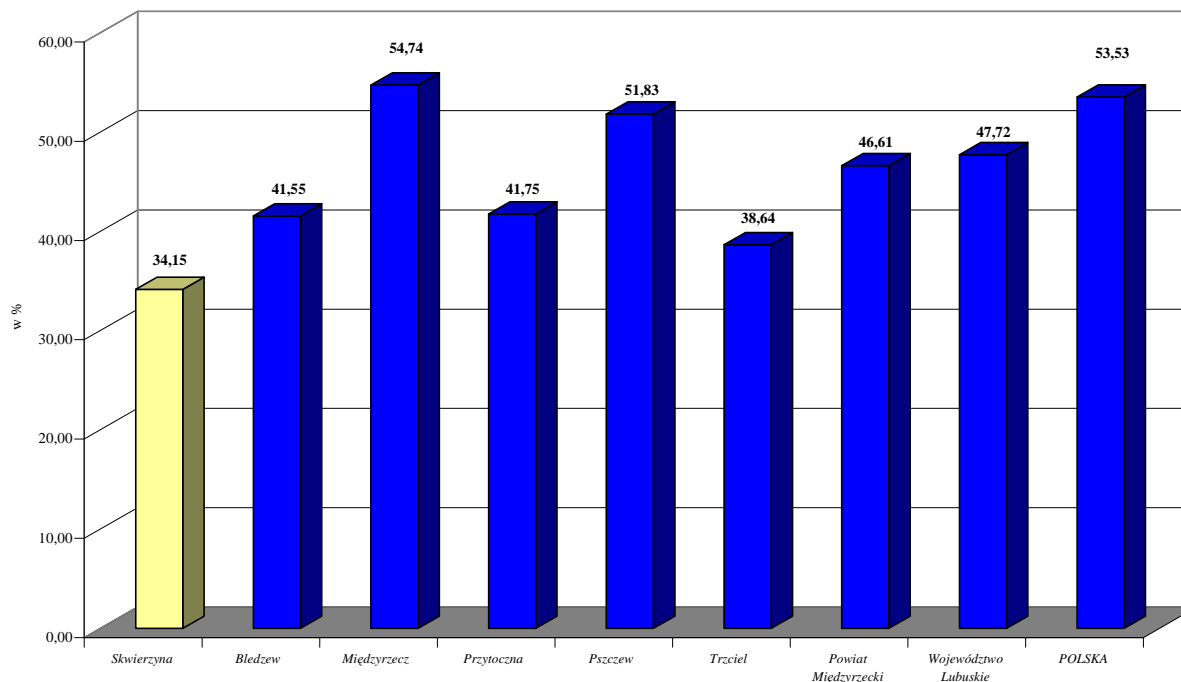
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 5 Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

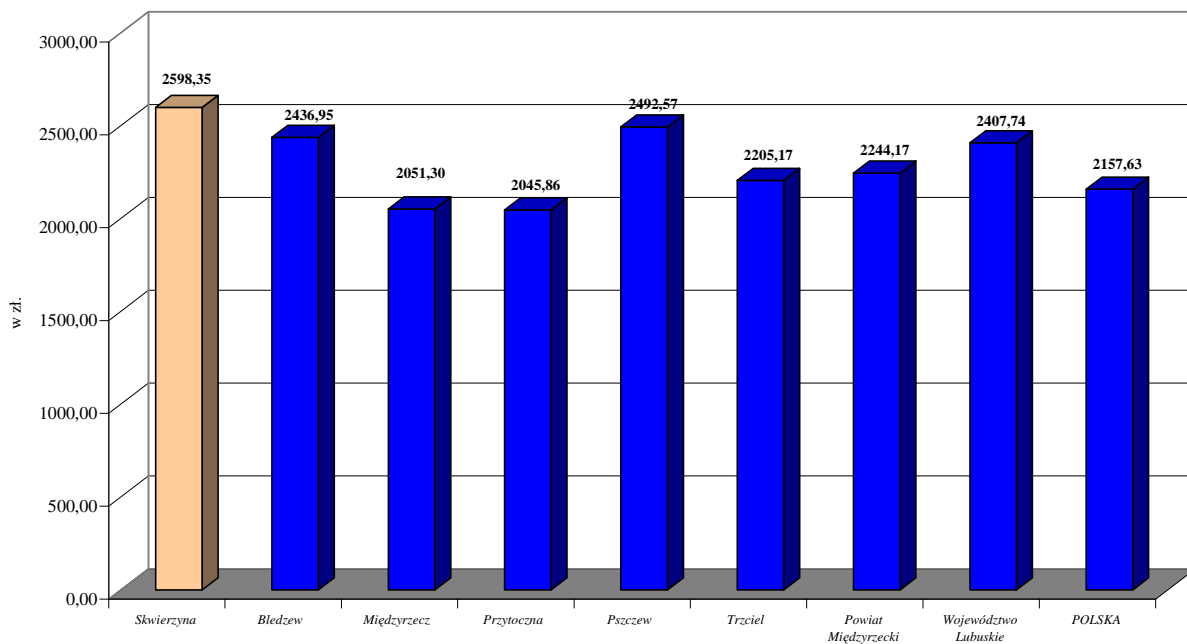
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 6 Samodzielność budżetów gmin – procent dochodów własnych w dochodach ogółem

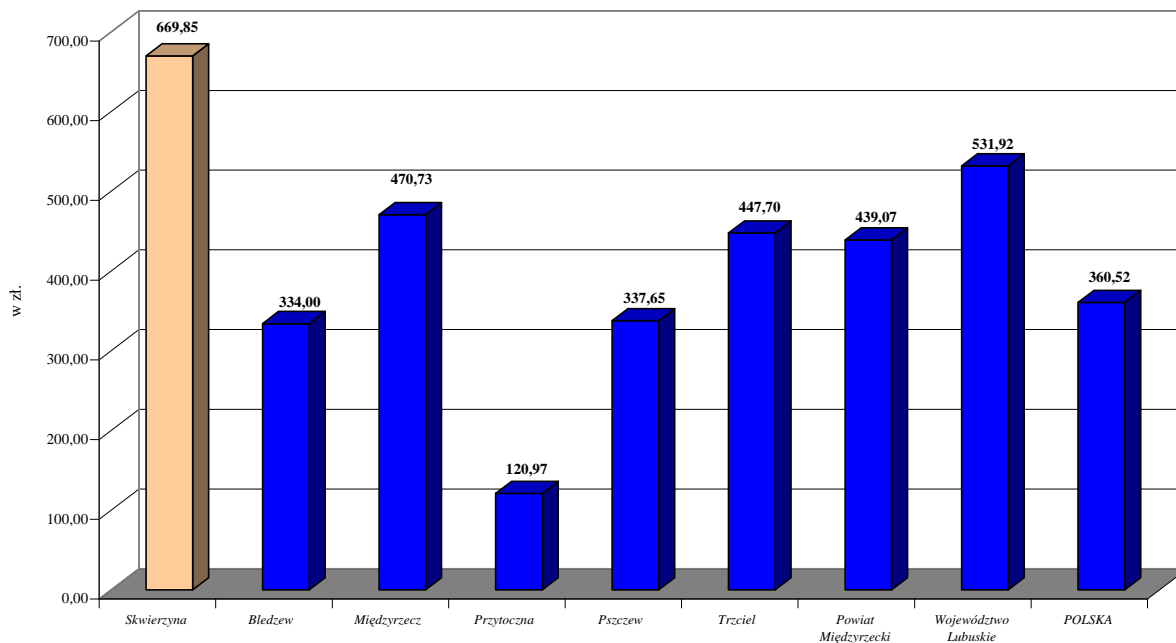
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 7 Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

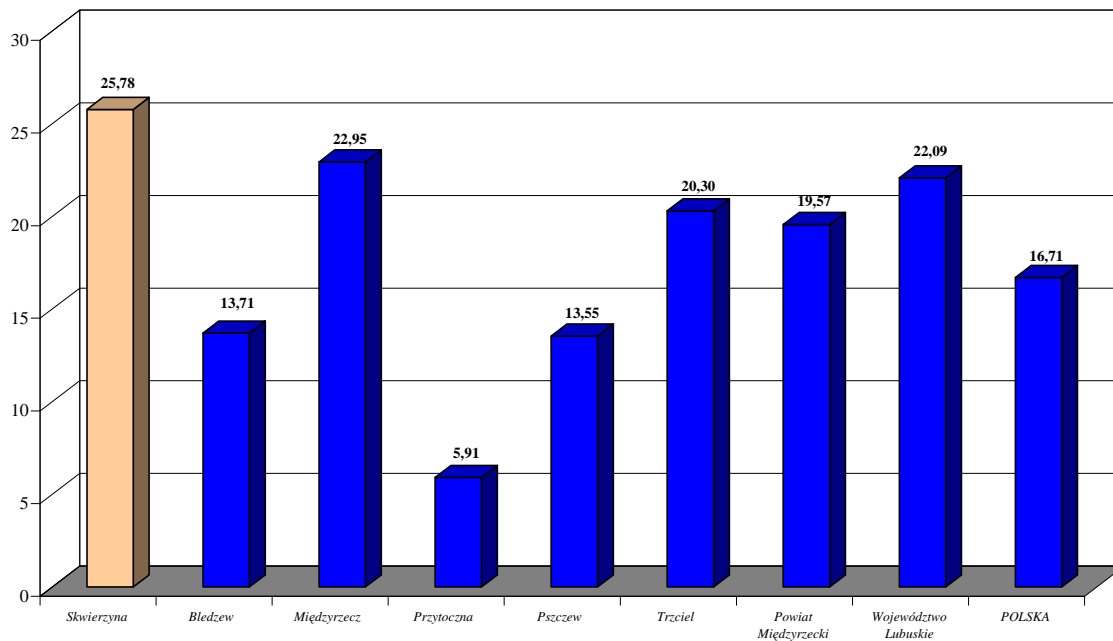
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 8 Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

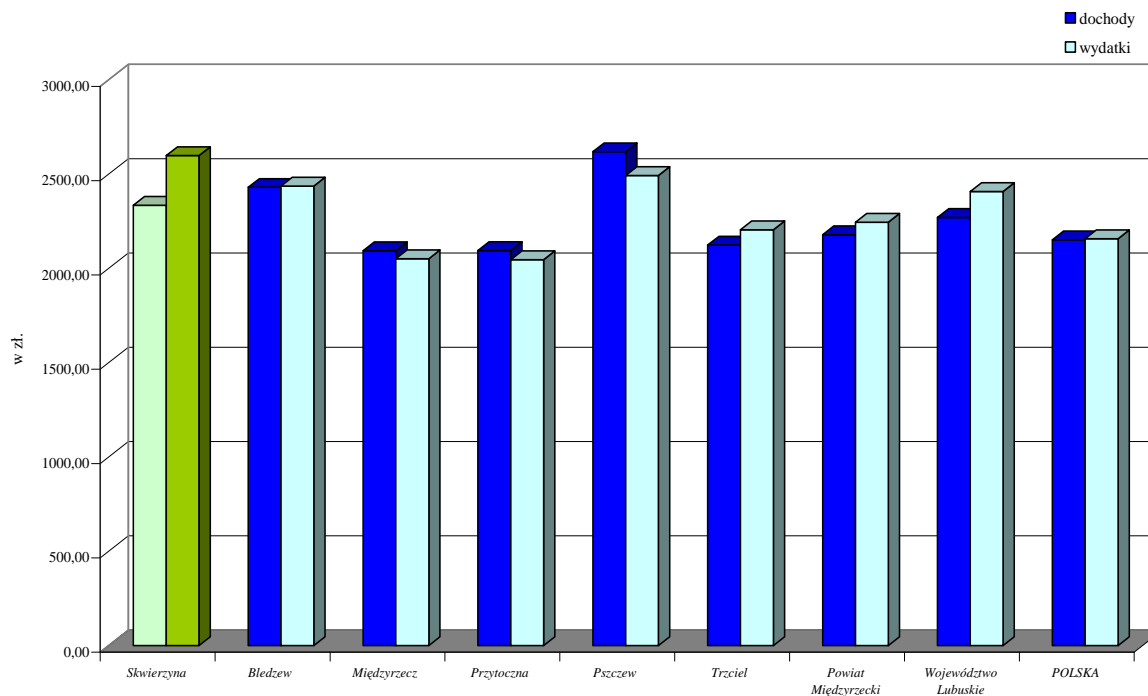
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 9 Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 10 Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

2.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej **1 053** podmioty gospodarcze (stan na koniec 2006 roku).

Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Placówki handlowe i gastronomiczne	895	927	477
Produkcja wyrobów przemysłowych	27	30	35
Produkcja wyrobów spożywczych	4	6	7
Budownictwo	90	106	126
Usługi transportowe	98	113	124
Zakłady produkcyjno-usługowe	27	30	32
Pozostałe	164	205	252
OGÓŁEM:	1305	1417	1053

Zródło: Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna

Do największych instytucji i przedsiębiorstw działających na terenie gminy należą:

- Bank PKO S.A.,
- Bank PKO BP S.A.,
- Bank Spółdzielczy Santok Oddział w Skwierzynie,
- Gorzowskie Fabryki Mebli S.A.,
- „Poliflor” Sp. z o.o.,
- Soowod Tartak Sp. z o.o.,
- PPUH „W-D” Sp. z o.o.,
- PPUH „Koliber” Witek Kazimierz,
- „Las Skwierzyna-Gorzów” Sp z o.o.,
- Asgatec Sp. z o.o.,
- PHU „River”,
- Market „Biedronka”,
- Supermarket „Netto”,
- InterMarche,
- Nadleśnictwo Skwierzyna,
- Garnizon Skwierzyna
- Urząd Miasta i Gminy Skwierzyna,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital im. dr n. med. Radzimira Śmigielskiego” Sp. z o.o.,
- Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.,

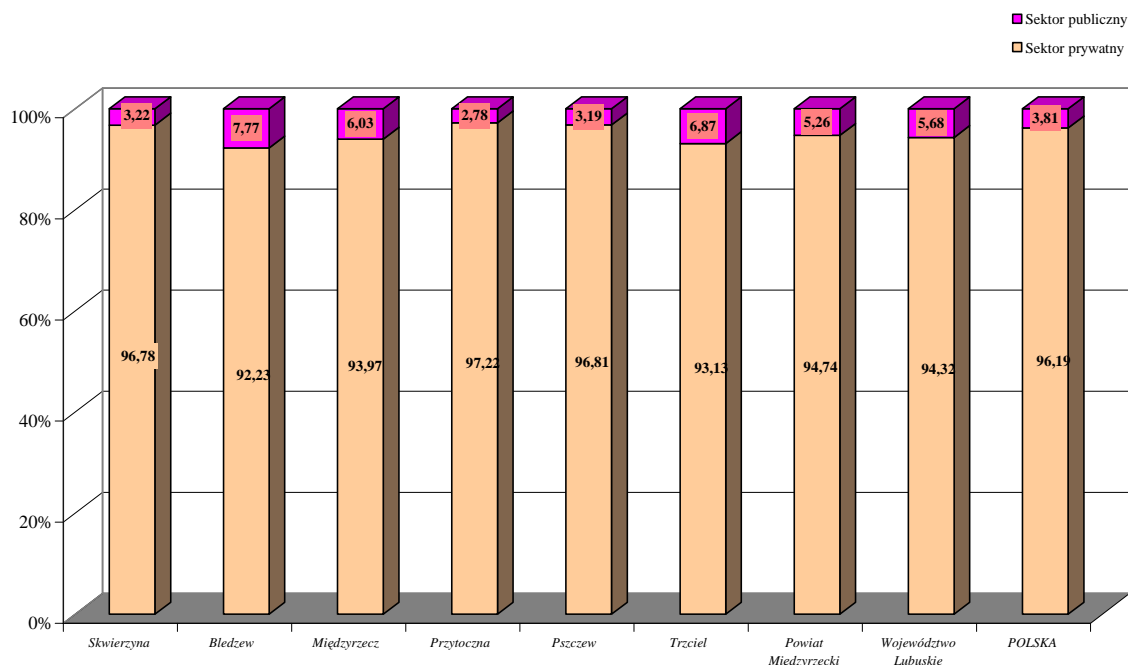
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Tabela 6 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

PODMIOTY WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH	J. m.	2004	2005	2006
ogółem	jed.gosp.	1 216	1 256	1 305
Sektor publiczny				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	41	42	42
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	25	26	26
przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.	0	0	0
spółki handlowe	jed.gosp.	4	4	5
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	1	1	1
Sektor prywatny				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	1 175	1 214	1 263
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	971	997	1 038
spółki handlowe	jed.gosp.	48	51	50
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	11	11	11
spółdzielnie	jed.gosp.	11	11	11
fundacje	jed.gosp.	1	1	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	29	30	31

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 11 Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

2.4. Infrastruktura techniczna

2.4.1. Transport i komunikacja²

Sieć drogową na terenie gminy Skwierzyna tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które dzieli się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

- **krajowe:**
nr 3 relacji (Ystad-Gorzów) – Trzebiszewo – Skwierzyna – Międzyrzecz – (Zielona Góra) pełniąca powiązania międzyregionalne i międzynarodowe,
nr 24 relacji: Skwierzyna – (Przytoczna-Poznań) pełniąca powiązania międzyregionalne i transgraniczne (w powiązaniu z drogą nr 133).
- **wojewódzkie:**
nr 159 relacji: Nowe Polichno – Skwierzyna,
nr 199 relacji: droga krajowa 159 – Krobielewko – Wiejce – (Międzychód).
- **powiatowe:**
nr 1349F relacji: droga krajowa nr 3 – Rakowo – Trzebiszewo - droga krajowa nr 3,
nr 1351F relacji: droga wojewódzka nr 159 – Murzynowo – Warcin - Stare Polichno - (droga krajowa nr 158),
nr 1352F relacji: droga wojewódzka nr 159 – Dobrojewo – Gościnowo – Osetnica,
nr 1350F relacji: droga wojewódzka nr 1319F – (Stary Dworek),
nr 1319F relacji: droga krajowa nr 3 – Zemsko – Bledzew,
nr 1322F relacji droga krajowa nr 24 – Krasne Dłusko – granice województwa.

Pełnią one funkcję uzupełniających powiązań w funkcjonowaniu struktury społeczno-gospodarczej gminy. Sieć tę charakteryzuje mała gęstość z uwagi na skupiony charakter osadnictwa i strukturę gospodarstw rolnych.

KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA - GŁÓWNE KIERUNKI

- Warszawa,
- Wrocław,
- Poznań,
- Łódź,
- Zielona Góra,
- Szczecin.

² Opracowano na podstawie informacji zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Skwierzyna oraz danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna

KOMUNIKACJA PKP - GŁÓWNE KIERUNKI

- Gorzów Wielkopolski,
- Zbąszynek.

2.4.2. Telekomunikacja

Na terenie gminy Skwierzyna głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Telekomunikacja Polska S.A. Stan techniczny urządzeń telekomunikacyjnych uznany jest jako dobry.

Ponadto gmina objęta jest zasięgiem następujących operatorów: ERA GSM, PLUS GSM, ORANGE.

2.4.3. Zaopatrzenie w ciepło³

Pozyskiwanie energii cieplnej oparte jest o piece ze stałymi paleniskami lub indywidualne – własne kotłownie centralnego ogrzewania opalane drzewem, węglem, koksem i gazem.

Głównym dostawcą ciepła w Skwierzynie jest Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Skwierzynie, który zarządza 14 kotłowniami o łącznej mocy zamówionej przez odbiorców, tj.: 6,302 MW.

Podział zasobów produkcyjnych:

- kotłownie gazowe – 5 sztuk, łączna moc zamówiona przez odbiorców - 1,060 MW,
- kotłownie węglowe - 5 sztuk, łączna moc zamówiona przez odbiorców - 1,952 MW,
- kotłownia dwupaliwowa: biomasa/węgiel: 2szt. łączna moc zamówiona przez 3 odbiorców - 217 MW,
- kotłownie biomasowe: 1 szt. moc zamówiona przez odbiorców - 0,073 MW,

Ponadto ZEC Sp. z o.o. sprawuje nadzór eksploatacyjny nad kotłownią gazową w NZOZ „Szpital im. dr n. med. Radzimira Śmigielskiego” Sp. z o.o. w Skwierzynie.

2.4.4. Zaopatrzenie w gaz⁴

Na terenie gminy Skwierzyna długość czynnej sieci gazowej wynosi **43,6** km, z sieci korzysta **476** gospodarstw domowych.

Tabela 7 Sieć gazowa na terenie gminy Skwierzyna – stan na 31.12.2006 r.

Sieć gazowa	J. m.	2004	2005	2006
długość czynnej sieci ogółem w km	km	43,2	43,6	43,6
długość czynnej sieci przesyłowej w km	km	15,5	15,5	15,5
długość czynnej sieci rozdzielczej w km	km	27,7	28,1	28,1
czynne połączenia do budynków mieszkalnych	szt.	474	497	510

³ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie

⁴ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego, Banku Danych Regionalnych

Sieć gazowa	J. m.	2004	2005	2006
odbiorcy gazu	gosp. dom.	-	450	476
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	-	399	419
odbiorcy gazu w miastach	gosp. dom.	-	450	476
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	-	585,4	835,4
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	-	525,4	775,6
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	981	998	1 022

Zródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

2.4.5. Zaopatrzenie w wodę⁵

Na terenie gminy Skwierzyna długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi **58,3 km**, w tym na terenie wiejskim długość sieci wynosi **21,3 km**. Do budynków prowadzi **1 771** przyłączy. Stan techniczny sieci wodociągowej uznany jest jako dobry. W najbliższych latach planowana jest budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Skwierzyna w miejscowościach: Gościńowo (Warcin) oraz zwodociągowanie strefy gospodarczej.

Tabela 8 Sieć wodociągowa na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.11.2007 r.

Wodociągi	J. m.	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci	km	56,1	56,6	56,6	58,3
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 454	1 476	1 498	1 690
woda dostarczona gospodarstwom domowym	m ³	399 100	404 300	369 400	351 490
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	9 555	9 541	9 520	brak danych
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	11 328	11 316	11 275	brak danych

Zródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok oraz danych uzyskanych z Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skwierzynie

Gospodarstwa domowe nieobjęte gminną siecią wodociągową zaopatrywane są w wodę z przydomowych studni kopanych lub płytko wierconych.

Ponadto na terenie gminy występuje **8** ujęć wody, w tym 6 stacji uzdatniania wody:

1. Ujęcie wody zlokalizowane w Skwierzynie eksploatowane na potrzeby wodociągu

miejskiego, ujęcie to składa się z:

a) pięciu studni wierconych:

- SW - 1b - głęb. 41,0 m, Qe=46,0 m³/h
- SW - 4c - głęb. 67,0 m, Qe=30,0 m³/h
- SW - 5a - głęb. 70,0 m, Qe=65,0 m³/h
- SW - 6 - głęb. 150,0 m, Qe=61,0 m³/h
- SW - 7 - głęb. 147,0 m, Qe=85,0 m³/h

b) stacji uzdatniania wody o wydajności 224 m³/h

c) zbiornika wody czystej o pojemności 300 m³

⁵ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Banku Danych Regionalnych, Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna, Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skwierzynie

d) zbiornika wyrównawczego wieżowego o pojemności 250 m³

Zasoby eksploatacyjne ujęcia wody z otworów czwartorzędowych – Q_e=290 m³/h.

2. **Ujęcie wody Murzynowo** eksploatowane jest na potrzeby wsi, ujęcie to składa się z:

a) dwóch studni wierconych:

- SW Nr 1 - głęb.45,0 m, Q_e=24,0 m³/h

- SW Nr 2 - głęb.45,5 m, Q_e=26,0 m³/h

b) stacji uzdatniania wody.

3. **Ujęcie wody w Świniarach** składa się z:

a) dwóch studni wierconych:

- SW Nr 4a - głęb.17,6 m, Q_e=59,0 m³/h

- SW Nr 5a - głęb.18,0 m, Q_e=59,0 m³/h

b) stacji poboru wody (bez uzdatniania).

4. **Ujęcie wody Trzebiszewo** składa się z:

a) dwóch studni wierconych:

- SW Nr 1z - głęb.27,0 m, Q_e=27,0 m³/h

- SW Nr 2 - głęb.28,0 m, Q_e=30,0 m³/h

b) stacji wodociągowej (bez uzdatniania).

5. **Ujęcie wody Krobielewko** składa się z:

a) jednej studni wierconej:

- SW Nr 1 - głęb.118,0 m, Q_e=21,0 m³/h

b) hydroforni (z uzdatnianiem).

6. **Ujęcie wody Skwierzynka** składa się z:

a) jednej studni wierconej:

- SW Nr 1- głęb. 140,0 m, Q_e=40, 0 m³/h

b) stacji uzdatniania wody.

7. **Ujęcie wody ul. Międzychodzka (Skwierzyna Gaj)** składa się z:

a) jednej studni wierconej:

- SW Nr 1- głęb. 33,0 m, Q_e=40, 0 m³/h

b) stacji uzdatniania wody (w wydzielonym pomieszczeniu budynku wielorodzinnego).

8. **Ujęcie wody Warcin** składa się z:

a) jednej studni wierconej:

- SW Nr 1- głęb. 18,0 m, Q_{dobowe} = 4,5 m³/dobę (poniżej 5 m³/dobę)

b) ujęcia z uzdatnianiem wody.

2.4.6. Kanalizacja⁶

Gmina Skwierzyna posiada sieć kanalizacyjną o długości **35,00** km, natomiast liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi **807**.

Tabela 9 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.11.2007 r.

Kanalizacja	J. m.	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	17,9	17,9	26,3	35,00
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	636	658	691	807
ścieki odprowadzone (ogółem)	m ³	436 600	434 600	447 100	423 700

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok oraz danych uzyskanych z Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skwierzynie

2.4.7. Oczyszczalnie ścieków⁷

Na terenie gminy Skwierzyna znajduje się 1 oczyszczalnia ścieków w miejscowości Skwierzyna.

- Typy oczyszczalni: mechaniczno - biologiczna
- Max. wydajność: 2 500 m³/d
- Średnia moc przerobowa: 2 100 m³/d

Tabela 10 Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Skwierzyna – stan na 31.12.06 r.

KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW	J. m.	2004	2005	2006
oczyszczalnie mechaniczne	ob.	1	0	0
oczyszczalnie biologiczne	ob.	0	1	0
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	ob.	0	0	1
Wielkość (przepustowość) oczyszczalni wg projektu				
oczyszczalnie mechaniczne	m ³ /dobę	1 600	0	0
oczyszczalnie biologiczne	m ³ /dobę	0	2 500	0
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	m ³ /dobę	0	0	2 500
Ścieki oczyszczone				
odprowadzane ogółem	m ³ /rok	436 600	434,6	447,1
oczyszczone łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowiezionymi	m ³ /rok	436 000	435	712
oczyszczone razem	m ³ /rok	390 000	435	712
oczyszczone mechanicznie	m ³ /rok	390 000	270	0
oczyszczone biologicznie	m ³ /rok	0	165	0
oczyszczone z podwyższonym usuwaniem biogenów	m ³ /rok	0	0	712
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie				
ogółem	osoba	8 500	8 650	9 255

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok oraz danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna

Usługi dla ludności w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych realizowane są przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skwierzynie.

⁶ Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Banku Danych Regionalnych

⁷ Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Banku Danych Regionalnych oraz z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie

2.5. Gospodarka odpadami⁸

W roku 2001 gmina Skwierzyna podpisała umowę z Zakładem Utylizacji Odpadów „Clean City” w Mnichach na korzystanie z międzygminnego komunalnego wysypiska w Mnichach. W roku 2003 gmina Skwierzyna zamknęła własne wysypisko śmieci i przeznaczyła ten teren pod rekultywację. Obecnie 100% mieszkańców gminy jest objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie szkła i plastiku. Gmina Skwierzyna jest członkiem porozumienia międzygminnego, w związku z tym w najbliższej przyszłości nie planuje inwestycji związanych z gospodarką odpadami.

2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione⁹

Środowisko przyrodnicze gminy Skwierzyna charakteryzuje się dużymi walorami. Walory te wynikają z cech środowiska przyrodniczego:

- gęstej sieci hydrograficznej w dolinie Warty w rejonie Rakowa (południowy-zachód) – Skwierzyna – (Chełmsko) – gmina Przytoczna i walorów krajobrazowych ujścia Obry,
- dużych deniwelacji w partiach krawędziowych doliny Warty i dużego zróżnicowania rzeźby terenu w Puszczy Noteckiej, a w szczególności w rejonach Koloni Świniarki, Nowego Dworu, Krobielewka, Wiejc oraz Dobrojewa,
- dużym zróżnicowaniem ekosystemów doliny Warty i Obry oraz obszarów wydmosandrowych Puszczy Noteckiej o ubogich siedliskach,
- występowaniem dużego kompleksu leśnego Puszczy Noteckiej.

W obszarze gminy Skwierzyna występują duże obszary biologicznie czynne funkcjonujące jako bank genów. Strukturę tych obszarów wyznaczają tzw. korytarze ekologiczne o dużym dynamizmie hydrosfery i związanych z nią ekosystemów.

I. Obszary Chronione

- 1) Doliny rzek Warty i Obry.
- 2) Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Kijewickie Kerki” w Sołectwie Murzynowo.
- 3) Liczne interesujące użytki ekologiczne znajdujące się na terenie administrowanym przez Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Skwierzyna, Międzychód i Karwin).

Ponadto na terenie gminy zarejestrowanych jest 9 pomników przyrody, dodatkowo w chwili obecnej trwają prace nad ustanowieniem pomnikami przyrody grupy 100 drzew dębów i wiązów na terenie Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego „Kijewickie Kerki” oraz grupy modrzewi nad starym korytem Warty w Murzynowie.

⁸ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie

⁹ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie

Duże znaczenie mają również przebiegające w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Skwierzyna wysokiej rangi jednostki krajowej sieci ekologicznej ECONET.

- 1) O znaczeniu międzynarodowym – obszary węzłowe wraz z biocentrami i strefami buforowymi:
 - Obszar Międzyrzecki – Pojezierze Łagowskie i Sierakowskie z trzema Parkami Krajobrazowymi i 13 rezerwatami,
 - Obszar „Natura 2000”.
- 2) O znaczeniu krajowym – obszar Puszczy Noteckiej, Kotliny Gorzowskiej, Bruzdy Zbąszyńskiej.

2.6.1. Obszary zasobowe

Obszary wodne:

- wody powierzchniowe: rzeka Warta i Obra,
- zbiornik podziemne - główny zbiornik wód podziemnych nr 137 znajdujący się na pograniczu polsko – niemieckim wpływa na zasób ujęć wód w całym regionie.

Surowce mineralne

Na terenie gminy Skwierzyna nie występują zasoby surowców mineralnych.

2.6.2. Obiekty zabytkowe¹⁰

Na terenie gminy Skwierzyna występują liczne zespoły oraz pojedyncze obiekty zabytkowe wymagające szczególnej ochrony konserwatorskiej.

- **Kościół Świętego Zbawiciela w Skwierzynie** – XIX wieczna świątynia poewangelicka powstała na miejscu dawnego drewnianego zboru, który spłonął w pożarze miasta. Nowa świątynia ewangelicka zbudowana została w latach 1847-1854. Jest to prostokątna bryła z przylegającą niską ołtarzową w stylu neoromańskim. Smukła, ośmiokątna wieża dzwonicza wolnostojąca przed frontem głównym, połączona jest z nawą otwartym przedsionkiem.
- **Kościół Świętego Mikołaja w Skwierzynie** - liczący siedem wieków usytuowany jest w centrum Starego Miasta. Po raz pierwszy wzmiankowany w dokumentach w 1226 r. (z tego okresu pochodzą mury z prezbiterium). Początkowo była to budowla drewniana. Pod koniec XV wieku wzniesiono nową, zbudowaną z cegły świątynię, która w obrysach murów obwodowych przetrwała do dziś. Od 1507 roku kościołowi patronuje św. Mikołaj

¹⁰ Opracowano na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej www.skwierzyna.pl oraz folderów informacyjnych o gminie Skwierzyna

Biskup. W latach 1861-1863 kościół został gruntownie przebudowany, zyskał wygląd trójnawowego kościoła halowego. Niezmieniona została jedynie fasada zachodnia. Konsekracji nowej budowli 17.05.1863 r. dokonał sufragan poznański, biskup Franciszek Stefanowicz. Obecny kościół to budowla murowana w stylu późno-gotyckim, zamknięta od wschodu trójbocznie. Posiada cztery przęsła wzdłuż nawy głównej. Wyposażenie kościoła pochodzi niemal w całości z XIX wieku. Najstarszym zabytkiem świątyni jest monumentalny krucyfiks z XVIII wieku, zawieszony w kruchcie podwieżowej. Najcenniejszym darem i zabytkiem jest również pochodzący z XVII w. łaskami słynący obraz Matki Boskiej Klewańskiej zwany też obrazem Matki Boskiej Wspomożenia Wiernych, który umieszczono w ołtarzu głównym w 1968 roku. Także w bliskim otoczeniu kościoła znajdują się dwie rzeźby pochodzące z XIX wieku. Jedna to rzeźba św. Mikołaja na wysokim cokole, a druga to rzeźba anioła z nagrobka.

- **Ratusz** - obecny ratusz jest budowlą stosunkowo młodą, pochodzącą z początków XIX w. Poprzedni obiekt, zbudowany został w XVI w., spłonął w wielkim pożarze. Z dawnego wyposażenia ratusza zachowały się tylko nieliczne meble klasycystyczne z lat 30. XIX wieku.
- **Ulica Marszałka Piłsudskiego** - jest to główna ulica miasta prowadząca bezpośrednio do Rynku. Dziś potocznie zwana „skwierzyńskim deptakiem”. Przy ulicy Piłsudskiego zachowało się najwięcej zabytkowych kamienic, których historyczna zabudowa pochodzi z lat 20-30. XIX wieku.
- **Cech Rzemiosł** - kamienica położona jest w bezpośredniej bliskości ratusza, po jego południowo-wschodniej stronie, na rogu ulic: Rynek i Dąbrowskiego. Zbudował ją w 1856 r. bogaty niemiecki kupiec, w roku 1910 przejął ją zegarmistrz, a później piekarz. W 1980 r. umieszczono w nim biuro Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców.
- **Budynek Nadleśnictwa** - został wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku przez nieznaną budowniczych. Od początku swego istnienia należał do nadleśnictwa. Przed budynkiem usytuowany jest niewielki ogród dendrologiczny, który jest początkiem „Szlaku bobrów” na rzece Obrze.
- **Budynek Ośrodka Pomocy Społecznej** - zbudowany został pod koniec XIX wieku i usytuowany poza pierwotnym układem urbanistycznym miasta. Po II wojnie budynek wykorzystywany był jako przychodnia zdrowia później jako żłobek. W 1995 r. po remoncie zorganizowano w nim Ośrodek Pomocy Społecznej.
- **Budynek Poczty** - wzniesiony został w 1888 r. za czasów burmistrza Hugo Mullera w stylu neogotyckim charakterystycznym dla obiektów użyteczności publicznej. W 1945 r. budynek został wypalony od wewnątrz. Po odbudowaniu gmachu, urząd pocztowy przeniesiono w 1950 r. do dawnej siedziby, w której mieści się do dziś.

- **Willa - ul. 2 Lutego** - to typowa willa fabrykancka zbudowana ok. 1910 r. przez właściciela Augusta Klemmanna mistrza murarskiego i ciesielskiego. Willa wykazuje cechy modernistyczne ze stylowymi zapożyczeniami. Do 1945 r. budynek pełnił funkcję mieszkalną i administracyjną. W latach 70-90. XX w. mieściła się w niej przychodnia zdrowia. Obecnie nowy właściciel stara się przywrócić zabytkowej willi dawną świetność.
- **Willa - ul. Mostowa** - powstała w latach 20-30. XX wieku. Służyła mieszkańcom Skwierzyny jako obiekt rozrywkowy zwany Strandschlossen. Po II wojnie dom przejęły Skwierzyńskie Fabryki Mebli, i wówczas nazwano go „Drzewiarzem”, zachowano natomiast funkcję rekreacyjną obiektu. W roku 1981 w budynku umieszczono przedszkole zakładowe GFM. Na skutek zmian politycznych i trudności finansowych fabryki, władze miasta odkupiły „Drzewiarz”. Następnie budynek kupił od miasta skwierzyński biznesmen. Obecnie w willi mieści się Hotel-Restauracja „Dom nad Rzeką”.
- **Kirkut** – cmentarz żydowski usytuowany na tzw. Górze Żydowskiej przy drodze nr 3 w kierunku Międzyrzecza. To jedna z większych nekropolii żydowskich na tych terenach. Najstarszy zachowany nagrobek pochodzi z 1747 roku. Kirkut jest dowodem i symbolem obecności społeczności żydowskiej na terenie gminy i okolic.
- **Pałac w Wiejcach** – jest perełką wśród zabytków na terenie gminy Skwierzyna. Zbudowany w stylu neobarokowym z elementami klasycystycznymi. Obiekt ten spełnia funkcje hotelowo-rekreacyjno-rehabilitacyjną.

2.7. Turystyka¹¹

Gmina Skwierzyna i jej okolice są obszarem ekologicznie czystym, oazą ciszy i spokoju. Gmina posiada dobre tereny do uprawiania każdego rodzaju turystyki. Obszar gminy usytuowany jest pomiędzy Pojezierzem Sierakowskim a Łagowskim. Tereny gminy są bogate w lasy i liczne zbiorniki wodne, które stanowią atrakcję turystyczną.

Rzeka Obra wraz z łańcuchem Jezior Zbąszyńskich tworzy najpiękniejszy szlak wodny na Niziu Polskim, którego długość wynosi 220 km. Ponadto godnym polecenia na terenie gminy Skwierzyna jest obszar zamknięty rzekami Notecią, Wartą i Obrą oraz Jeziorem Soleckim na północy, Jeziorem Głębokim na południu, Lubikowskim na wschodzie i Chycińskim na zachodzie. Na obszarze tym znajdują się świetne warunki do uprawiania łowiectwa, wędkowania oraz organizowania wycieczek pieszych i rowerowych.

Atutem i atrakcją turystyczną gminy jest Puszcza Notecka. Jest to kompleks leśny o powierzchni 135 tys. ha. Krajobraz puszczy urozmaicają wały wydmy, które tworzą labirynt dolin i pagórków. Na terenie puszczy znajduje się 10 rezerwatów przyrody m.in.: rezerwaty ptaków

¹¹ Opracowano na podstawie informacji zawartych na stronie www.skwierzyna.pl oraz folderów informacyjnych o gminie Skwierzyna

Czapliniec, Czaplisko, Łabędziniec. Ze względu na położenie przy kompleksie leśnym Puszczy Noteckiej gmina Skwierzyna poprzecinana jest licznymi szlakami, są to m.in.:

Szlaki piesze:

- Santok - Stare Polichno - Skwierzyna - 23 km,
- Skwierzyna - Stary Dworek - Bledzew,
- Równo - Barlinek - Santoczno - Santok - Skwierzyna – Lubniewice,
- „Szlak Bobrów” o długości 16 km,
- Ogród dendrologiczny przy ul. 2-Lutego (przy siedzibie Nadleśnictwa) - Rakowo - Stary Dworek.

Szlaki wodne:

- Szlak W - 1 o długości 27 km, prowadzący rz. Obrą od Bledzewa przez Stary Dworek do Skwierzyny i do ujścia rz. Obry i do rz. Warty.
- Szlak W - 2 o długości 64 km, prowadzący rz. Wartą od Skwierzyny przez Santok do Gorzowa i Świerkocina a następnie do Kostrzyna i do ujścia rz. Warty i do rz. Obry.

Szlaki rowerowe:

- **Czerwony** - Santok - Gościnowo - Murzynowo - Kijewice - Skwierzyna - Chełmsko - Twierdzielewo - Głębokie - Międzyrzecz (ok.55 km),
- **Zielony** - Drezdenko - Lubiatów - Wiejce - Krobielewko - Nowy Dwór - Świniary - Skwierzyna - Krasne Dłusko - Przytoczna - Rokitno - Lubikowo - Stołuń - Szarcz - Trzciel (ok. 80 km),
- **Czarny** - Skwierzyna - Jezierce - Lipki Wielkie - Santok (ok. 50 km),
- **Żółty** - Skwierzyna (Skwierzyna Gaj) - Lipki Wielkie - Goszczanowo - Gościm - Trzebicz - Drezdenko (ok. 45 km),
- **Czarny II (PROJEKT)** - Krobielewko (przeprawa promem) - Goraj - Lubikowo (ok. 25 km).

Panująca obecnie moda na wypoczynek w naturalnych i czystych ekologicznie warunkach powoduje wzrost znaczenia ww. atrakcji turystycznych w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy. Turyści większą wagę przywiązują do motywacji poznawczych, stylu życia, aktywności fizycznej w nieskażonym środowisku. Coraz częściej turyści interesują się także kulturą wsi - folklorem, historią, obiektami zabytkowymi, legendami oraz tradycjami.

Ponadto na terenie gminy Skwierzyna są organizowane m.in.: rajdy samochodowe „Szlakiem Bobrów”, spływy kajakowe rzeką Obrą w warunkach ekstremalnych, cieszące się dużym

powodzeniem turystów i mieszkańców gminy oraz rajdy rowerowe organizowane przez Skwierzyńską Sekcję Cyklistów.

2.8. Oświata i wychowanie¹²

Tabela 11 Wykaz placówek przedszkolnych: kl. „O” realizowanych w Szkołach Podstawowych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi i administracji
1.	Przedszkole Integracyjne przy Zespole Edukacyjnym w Skwierzynie wraz z oddziałem „O” w Szkole Podstawowej	63	12	Administracja ZE
2.	Przedszkole garnizonowe	27	8	5
3.	Szkoła Podstawowa w Trzebiszewie	8	1	Administracja ZE
4.	Szkoła Podstawowa w Świniarach	6	1	Administracja ZE
5.	Szkoła Podstawowa w Murzynowie	11	1	Administracja ZE

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna

Tabela 12 Wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi i administracji
1.	Zespół Edukacyjny w Skwierzynie	678	52	19
2.	Szkoła Podstawowa w Murzynowie	87	9,18	2,5
3.	Szkoła Podstawowa w Trzebiszewie	31	7,36	1,5
4.	Szkoła Podstawowa w Świniarach	39	7,1	1,5
5.	Gimnazjum im. Wł. Jagiełły w Skwierzynie	490	38,38	8,5
Razem		1325	114,02	33

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna

Tabela 13 Wykaz szkół ponadgimnazjalnych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi i administracji
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Skwierzynie	228	20,02	8
2.	Zespół Szkół Technicznych w Skwierzynie	719	54,25	16
3.	Centrum Kształcenia Praktycznego	341	19,14	11
Razem		1315	93,41	35

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Skwierzyna

¹² Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie

2.9. *Kultura i sport*¹³

Upowszechnianiem, koordynacją i organizowaniem życia kulturalnego na terenie gminy Skwierzyna zajmuje się Skwierzyński Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna z trzema filiami w Murzynowie, Trzebiszewie i Świniarach. Ośrodek Kultury posiada salę widowiskowo-kinową i jest siedzibą stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych oraz zespołów tanecznych. Od ponad 10 lat SOK jest wydawcą lokalnego miesięcznika pn. „Okolice Skwierzynne”.

Działalność Ośrodka służy aktywizacji procesów rozwojowych w życiu kulturalnym gminy oraz zaspokajaniu społecznych grupowych i indywidualnych potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy. Na terenie gminy Skwierzyna działają cztery zespoły taneczne „Nowinka”, „Remix”, Klub Tańca Towarzystkiego „Fantazja” oraz zespół muzyczny „Sport Mix” w Murzynowie.

Na terenie gminy Skwierzyna funkcjonują dwa prywatne muzea: Muzeum Drogownictwa usytuowane przy drodze w kierunku Gorzowa Wlkp. i Muzeum Kultury Dawnej w Dobrojewie. Prywatna kolekcja militariów, zbioru białej broni z XVII i XIX wieku, bogatych zbiorów myśliwskich, łowieckich oraz eksponatów materialnej kultury mieszczańskiej i ziemiańskiej ziemi skwierzyńskiej jest dostępna dla mieszkańców i turystów przybywających do gminy Skwierzyna.

Działalność związaną z promocją zdrowia i sportem prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji który znajduje się przy ulicy Sportowej 1 w Skwierzynie. Od 2001 roku przy OSiR działają dwie wyodrębnione sekcje sportowe ukierunkowane na sport wyczynowy. Są to sekcje biegów na orientację i sekcja brydża sportowego. Ośrodek prowadzi również szereg innych zajęć głównie z młodzieżą. Ponadto przy ulicy Sportowej w Skwierzynie prowadzony jest również hotel.

Na terenie gminy Skwierzyna działają 5 klubów sportowych:

- Klub Sportowy „Pogoń” Skwierzyna,
- Klub Sportowy Biegu na Orientację „Modrzew”,
- Zakładowy Ludowy Klub Sportowy „Budowlani Murzynowo”,
- Klub Sportowy „Sokół” Świniary,
- Klub Sportowy „Bielik” Trzebiszewo.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Skwierzynie organizuje cykliczne imprezy sportowe na terenie gminy Skwierzyna są to m.in.:

- Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej,
- Międzynarodowe Sztafetowe Biegi Uliczne dla Nauczycieli, Rodziców i Uczniów,
- Międzynarodowa Gala Koszykówki Dzieci i Oldboyów,
- Zawody Wędkarskie o Puchar Srebrnego Leszcza z Krainy Podgrzybka,
- Bieg o ZŁOTEGO LWA SKWIERZYNY.

¹³ Opracowano na podstawie strony internetowej www.skwierzyna.pl

2.10. Ochrona zdrowia¹⁴

Mieszkańcy gminy Skwierzyna w ramach podstawowej opieki zdrowotnej korzystają z usług świadczonych przez Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Tabela 14 Placówki opieki zdrowotnej w gminie Skwierzyna

WYSZCZEGÓLNIENIE		J. m.	2004	2005	2006
PLACÓWKI AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ					
Zakłady opieki zdrowotnej					
ogółem	ob.		2	2	4
publiczne	ob.		0	0	0
niepubliczne	ob.		2	2	4
służby medycyny pracy	ob.		0	0	0
praktyki lekarskie w miastach	osoba		2	3	1
praktyki lekarskie na wsi	osoba		0	0	0
Placówki podległe samorządowi terytorialnemu					
przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie	ob.		0	0	0
Porady ogólnodostępne					
ogółem	jed.		9 716	58 656	43 825
podległa samorządowi terytorialnemu	jed.		0	0	0
APTEKI					
apteki	ob.		3	3	6
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba		4 256	4 249	2 116

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 15 Wykaz niepublicznych zakładów podstawowej opieki medycznej w gminie Skwierzyna stan na koniec 2006 r.

L.p.	Nazwa zakładu	Rodzaj świadczeń
1.	MEDICUS NZOZ, Skwierzyna	- podstawowa opieka medyczna (lekarz rodzinny i pediatra)

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

Tabela 16 Wykaz specjalistycznych ZOZ w gminie Skwierzyna stan na koniec 2006 r.

L.p.	Nazwa zakładu	Adres	Rodzaj świadczeń
1.	Przychodnia NZOZ	ul. Szpitalna 5, Skwierzyna	- poradnie specjalistyczne
2.	Przychodnia Sp. NZOZ Poradnia dla Dzieci	ul. Szpitalna 5, Skwierzyna	- poradnia dla dzieci
3.	VITAM Zakład Usług Pielęgniarsko – Położniczych	ul. Szpitalna 2, Skwierzyna	-usługi pielęgniarsko - położnicze

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

Tabela 17 Wykaz szpitali na terenie gminy Skwierzyna

L.p.	Nazwa zakładu	Adres	Rodzaj świadczeń
1.	Szpital im. Radzimira Śmigielskiego Sp. z o.o.	ul. Szpitalna 5, Skwierzyna	- oddziały: internistyczny, chirurgia, położniczo – ginekologiczny, opieki paliatywnej.

¹⁴ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie oraz Banku Danych Regionalnych

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

W ramach funkcjonowania Szpitala im. dr n. med. Radzimira Śmigielskiego w Skwierzynie działają poradnie specjalistyczne, pogotowie ratunkowe oraz laboratorium.

Ponadto mieszkańcy gminy Skwierzyna korzystają z innych placówek znajdujących się w bliskiej odległości od gminy, są to m.in.: Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp., Szpital w Drezdenku, Świebodzinie, Międzyrzeczu, Nowej Soli, Żaganiu, Zielonej Górze, Poznaniu i Kostrzynie n. Odrą.

Dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Skwierzyna realizowane są programy Narodowego Funduszu Zdrowia mające na celu kreowanie polityki zdrowotnej, poprawę standardu sanitarnego, poprawę jakości życia mieszkańców i propagowanie zdrowego stylu życia. Ponadto na terenie gminy Skwierzyna działają organizacje i stowarzyszenia, które mają na celu ochronę i promocję zdrowia.

2.11. Zasoby mieszkaniowe¹⁵

Problemy mieszkaniowe zajmują ważne miejsce wśród zadań do rozwiązania, które znajdują się w gestii władz samorządowych gminy.

Obowiązkiem gminy jest posiadanie zasobu socjalnego i zamiennego oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Z drugiej strony na gminie spoczywa także obowiązek utrzymania posiadanego zasobu na odpowiednim poziomie technicznym, funkcjonalnym i estetycznym.

Na koniec 2006 roku liczba mieszkań komunalnych w zasobach gminy Skwierzyna wynosiła **355**. Powierzchnia użytkowa tych mieszkań liczyła **15 920 m²**.

Tabela 18 Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych gminy Skwierzyna w latach 2004-2006

ZASOBY MIESZKANIOWE	J. m.	2004	2005	2006
Zasoby mieszkaniowe wg form własności				
ogółem				
mieszkania	miesz.	4 225	4 240	4 254
izby	izba	15 970	16 069	16 143
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	279 411	282 061	283 876
zasoby gmin (komunalne)				
mieszkania	miesz.	346	355	355
izby	izba	926	977	977
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	15 158	15 920	15 920
zasoby spółdzielni mieszkaniowych				
mieszkania	miesz.	639	639	639
izby	izba	2 488	2 488	2 488
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	35 822	35 822	35 822
zasoby zakładów pracy				

¹⁵ Opracowano na podstawie danych zawartych na stronie www.stat.gov.pl, Bank Danych Regionalnych

ZASOBY MIESZKANIOWE	J. m.	2004	2005	2006
mieszkania	miesz.	730	539	539
izby	izba	2 711	2 036	2 036
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	39 823	28 851	28 851
zasoby osób fizycznych				
mieszkania	miesz.	2 490	2 687	2 701
izby	izba	9 797	10 520	10 594
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	187 691	200 551	202 366
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)				
mieszkania	miesz.	0	0	0
izby	izba	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	0	0	0
Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji				
w miastach				
mieszkania	miesz.	3 356	3 371	3 383
izby	izba	12 567	12 666	12 731
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	216 338	218 988	220 632
na wsi				
mieszkania	miesz.	869	869	871
izby	izba	3 403	3 403	3 412
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	63 073	63 073	63 244

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.12. Pomoc społeczna¹⁶

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z późniejszymi zmianami oraz zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. ze zmianami, ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., a także ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005 r.

Ośrodek prowadzi działalność zgodną z założeniami polityki społecznej państwa

Ośrodek realizuje zadania statutowe wynikające z:

- ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz.593 ze zmianami) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy z dnia 29 października 1982 roku (Dz. U. 147 poz. 1231 z późniejszymi zmianami, tekst jednolity z 2002 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz.1143),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485,

¹⁶ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Skwierzynie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz.734 ze zmianami),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 ze zmianami),
- ustawy z 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135).

Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje swym działaniem obszar całej gminy Skwierzyna. W celu realizacji zadań Ośrodek zatrudnia pracowników, którzy zajmują się m.in. pomocą środowiskową, świadczeniami rodzinnymi, usługami opiekuńczymi, jak i obsługą administracyjną.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej to wykwalifikowana kadra posiadająca specjalizacje z zakresu pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka wykorzystują posiadane kwalifikacje i doświadczenie, pomagając wszystkim zgłaszającym się w sposób indywidualny dla danej osoby czy rodziny.

Do zadań zleconych o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej należących do gminy, a realizowanych przez Ośrodek, m.in. zaliczyć można:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- zgłaszanie do ubezpieczenia oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób określonych w przepisach o ubezpieczeniu zdrowotnym,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin, grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej należących do gminy a realizowanych przez Ośrodek, m.in. zaliczyć można:

- udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,

- udzielania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa,
- sprawienie pogrzebu,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- realizowanie innych zadań z zakresu rozeznaczonych potrzeb gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie prowadzi stały monitoring środowiskowy, na podstawie, którego identyfikuje osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, związanych z ubóstwem, bezrobociem, chorobą, niepełnosprawnością i innymi dysfunkcjami społecznymi. Diagnozowanie problemów społecznych, dotyczących mieszkańców gminy Skwierzyna, jak również analiza struktury świadczeń udzielanych przez OPS pozwala rozpoznać obszary zagrożone kryzysem społecznym, wskazać przyczyny, dla których określone środowiska zwracają się o pomoc socjalną.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z kuratorami sądowymi, pedagogami szkół, policją i innymi instytucjami działającymi na rzecz dobra rodziny. Współpraca ta dotyczy m.in. kierowania wniosków do sądu o ograniczenie praw rodzicielskich, otoczenia opieką dzieci i młodzieży z problemami wychowawczymi, jak również interwencji w przypadkach podejrzenia lub stwierdzenia przemocy w rodzinie. OPS podejmuje również szereg inicjatyw, zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków zjawisk gospodarczo – społecznych, a jednocześnie aktywizujących środowiska zagrożone dysfunkcyjnością.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej uzupełnia Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonujący od 1996r. w strukturach OPS. Jest to placówka dziennego pobytu, zlokalizowana na terenie Skwierzyny przy ulicy Batorego 15. Dom jest ogniwem oparcia społecznego dla osób, które z powodu przewlekłej psychicznej choroby lub niepełnosprawności intelektualnej, upośledzenia umysłowego wymagają pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, której same te osoby, ani ich rodziny nie mogą zapewnić. Podstawowym zadaniem domu jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach, niezbędnych im do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Tabela 19 Placówki stacjonarnej pomocy społecznej na terenie gminy Skwierzyna

PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	J. m.	2004	2005	2006
placówki pomocy społecznej	ob.	1	1	1
domy pomocy społecznej	ob.	1	1	1
miejsca	miejsce	48	47	47
mieszkańcy	osoba	48	47	47

Zródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 20 Udzielone świadczenia przez OPS – zadania zlecone (w roku 2006)

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń należnych	Kwota świadczeń wypłaconych w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	1	169	169	343 787	93	170
ZASIŁKI STAŁE – ogółem	2	86	764	242 054	86	145
W tym przyznane dla osoby: - Samotnie gospodarującej	3	55	508	192 050	55	58
- Pozostającej w rodzinie	4	31	256	50 004	31	87
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	5	76	76	91 208	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	6	7	390	10 525	7	25

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

Tabela 21 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą (za 2006 rok)

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	W tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/	1	1796	885	344	2417
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj formę, i liczbę	2	169	93	29	170
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	1708	874	338	2405
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	4	X	315	115	930
W tym:					
Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	X	35	15	105

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

Tabela 22 Udzielone świadczenia – zadania własne (za 2006 rok)

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	1708	X	1314274	874	2405
ZASIŁKI OKRESOWE- OGÓŁEM	2	510	3320	494953	510	1399
Bezrobocia	5	429	2687	388978	429	1132
Długotrwałej choroby	6	48	202	19 373	48	130
Niepełnosprawności	7	42	237	22537	42	126
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń innych systemów zabezpieczenia społecznego	8	0	0	0	0	0
SCHRONIENIE	9	2	5	1374	2	2
POSIŁEK	10	555	113850	270729	379	1380
W tym dla dzieci	11	505	104686	230008	329	1217
UBRANIE	12	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE- OGÓŁEM	13	24	5178	103815	24	28
W tym: Specjalistyczne	14	0	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NIZ.	15	0	0	0	0	0
W tym dla: Osób bezdomnych	16	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	17	2	2	2072	2	6
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	18	2	4	199	2	2
SPRAWIENIE POGRZEBU	19	0	0	0	0	0
W tym osobom: Bezdomnym	20	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	21	1208	X	441105	528	1444
W tym: Zasiłki specjalne celowe	22	97	143	23 308	95	182

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

Tabela 23. Powody przyznania pomocy (za 2006 rok)

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3
UBÓSTWO	01	573	206	1580
SIEROCTWO	02	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	03	13	3	14
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	04	73	40	310
W TYM: -WIELODZIETNOŚĆ	05	36	24	184
BEZROBOCIE	06	465	171	1332
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	07	204	80	493
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	08	176	68	406
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	09	161	60	566
- W TYM RODZINY NIEPEŁNE	10	113	42	316
- RODZINY WIELODZIETNE	11	43	16	249
PRZEMOC W RODZINIE	12	3	0	10
ALKOHOLIZM	13	66	20	129
NARKOMANIA	14	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15	12	4	15
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	16	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWE	18	2	0	8
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	3	1	9
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Zródło: Urząd Miasta i Gminy w Skwierzynie

2.13. Rynek pracy i bezrobocie¹⁷

Z terenu gminy Skwierzyna w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzyrzeczu zarejestrowanych na koniec listopada 2007 roku było **763** osób bezrobotnych, w tym **465** kobiet.

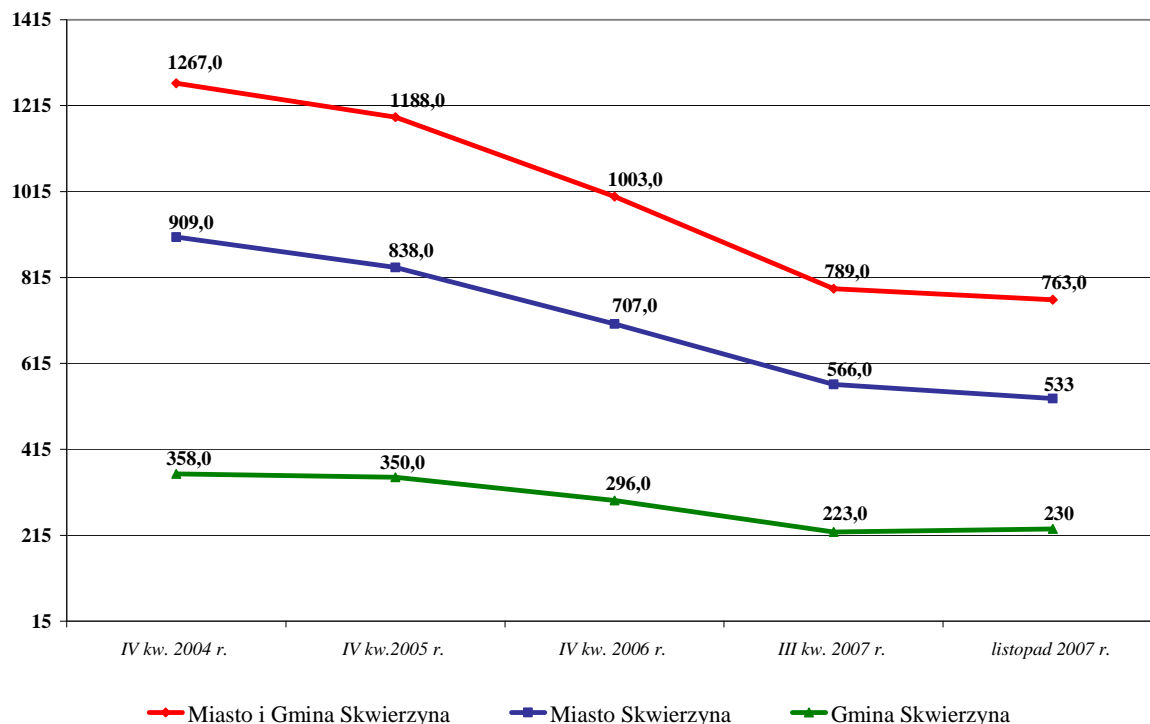
Prawo do zasiłku posiadały **143** osoby, w tym **74** kobiety.

Tabela 24 Struktura bezrobotnych w gminie Skwierzyna w latach 2004-XI 2007

	2004	2005	2006	XI 2007
ogółem	1 267	1 188	1 003	763
w tym kobiety	678	658	585	465

Źródła: Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu

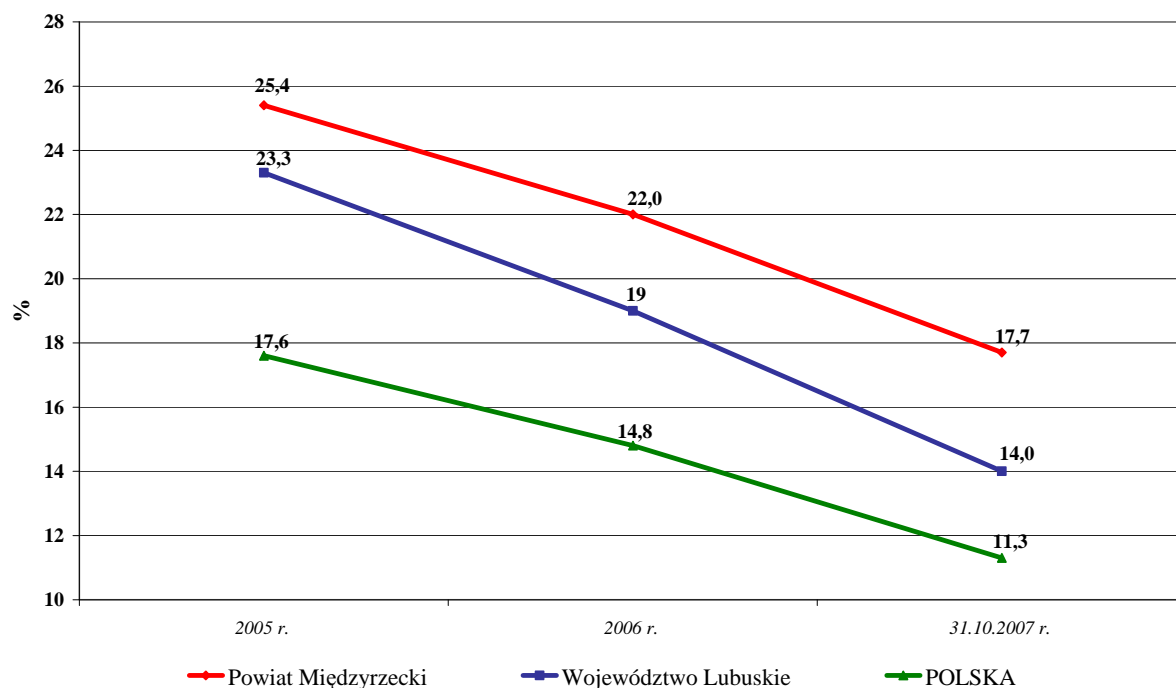
Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych z podziałem na miasto i gminę (kwartalnie)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Międzyrzeczu

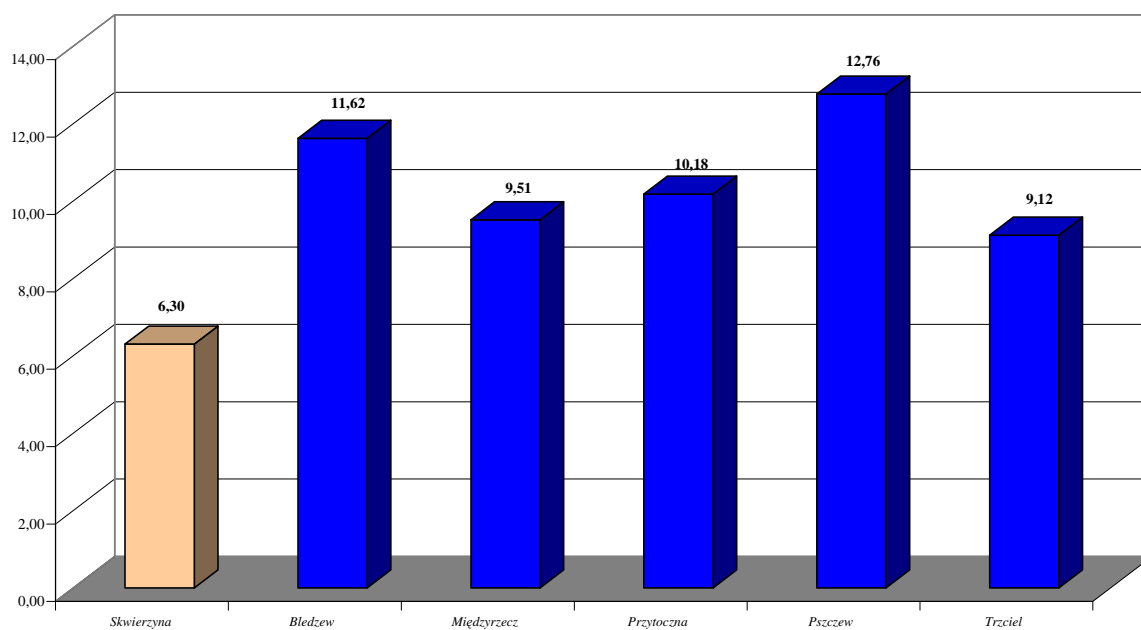
¹⁷ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzyrzeczu

Wykres 13 Stopa bezrobocia w % – w latach 2005 - X 2007

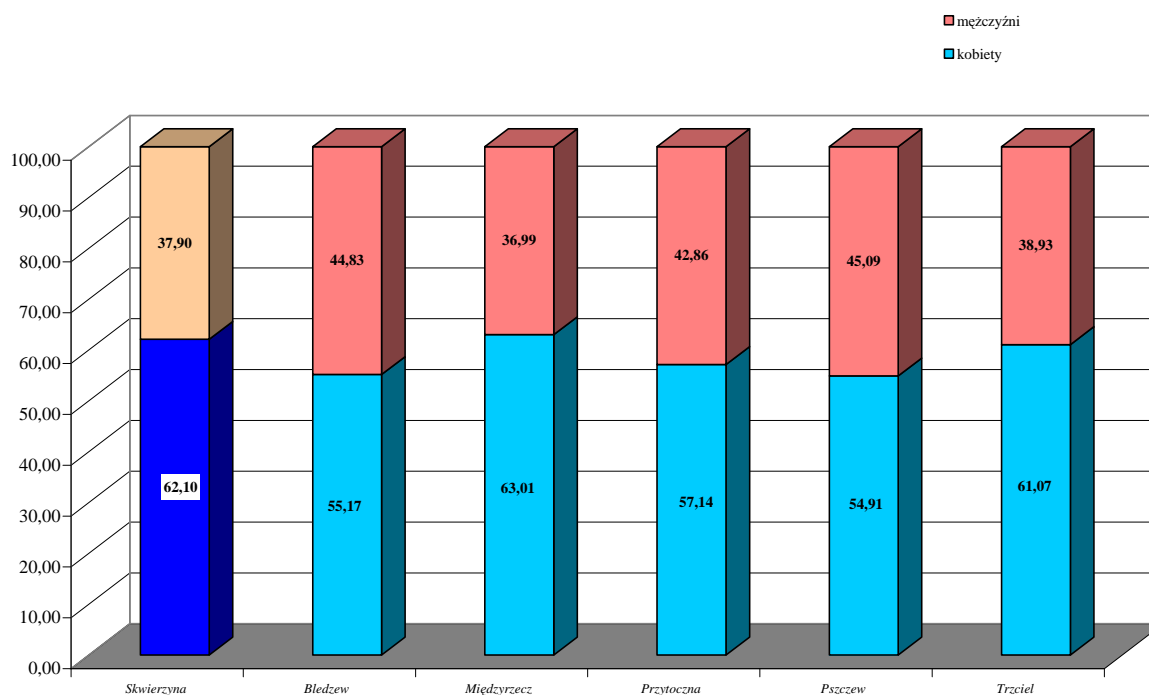
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Międzyrzeczu

Wykres 14 Odsetek bezrobocia w % - stan na 30.11.2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu

Wykres 15 Struktura procentowa bezrobocia według płci – stan na 30.11.07 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu

2.14. Bezpieczeństwo publiczne¹⁸

Gmina Skwierzyna obsługiwana jest przez Komisariat Policji w Skwierzynie, który obejmuje swoim działaniem obszar gmin Skwierzyna, Przytoczna i Bledzew, zajmujących łącznie 713 km kwadratowych, tj. 51,5 % powierzchni powiatu międzyrzeckiego. Na terenie tym, w 30 miejscowościach, zamieszkuje ponad 23 tys. osób, z czego 12,9 tys. w gminie Skwierzyna. Naturalne warunki położenia geograficznego obsługiwanego terenu sprzyjają turystyce i wypoczynkowi, powodując przy tym napływ ludności szukającej wypoczynku, szczególnie w miesiącach letnich. Stale powiększa się zatem baza agroturystyczna, hotelowo - gastronomiczna i usługowa związana z obsługą ruchu turystycznego. Przez teren działania KP w Skwierzynie przebiegają drogi nr 3, 24, 133 i 159.

Do zadań Policji należy między innymi:

- Ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra.
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania.

¹⁸ Opracowano na podstawie danych zawartych na stronie internetowej www.skwierzyna.pl

- Inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi.
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców tych czynów.
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.
- Ponadto Policja realizuje polecenia sądu, prokuratury, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, w celu zwiększenia zaufania do Policji i budowania wizerunku Komisariatu Policji w Skwierzynie jako jednostki przyjaznej, w trakcie 2006 roku realizowano niżej wymienione przedsięwzięcia:

- na bieżąco współpracowano ze szkołami wszystkich szczebli, w zakresie przeciwdziałania przestępczości, zachowaniom patologicznym oraz kreowania zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- kontynuowano współpracę z Komendą Hufca ZHP w Skwierzynie,
- wysyłano do rodziców kartki z logo Policji, informujące o negatywnych zachowaniach ich dzieci,
- współpracowano z WOPR-em - odbywano spotkania z dziećmi wypoczywającymi na obozach i koloniach letnich, w trakcie których poruszano temat bezpiecznego zachowania się nad wodą i w lasach,
- współpracowano z Urzędem Miasta i Gminy w Skwierzynie,
- udzielano pomocy w organizowaniu obchodów świąt państwowych i imprez masowych,
- ściśle współpracowano z gminnymi komisjami ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współdziałano ze Strażą Miejską i Ochotniczą Strażą Pożarną w ramach akcji „Porządek”, współpracowano z zarządami Pracowniczych Ogrodów Działkowych „Warta” i „Wiarus” w Skwierzynie,
- współpracowano ze Strażą Leśną - patrole mieszane, akcje zapobiegające kłusownictwu, kradzieży drewna i choinek w okresie przedświątecznym, współpracowano z zarządami kół PZW terenu Skwierzyny i Strażą Rybacką w zakresie przeciwdziałania i zwalczania kłusownictwa ryb,
- współpracowano z jednostkami wojskowymi Garnizonu skwierzyńskiego i Żandarmerią Wojskową - pogadanki i prelekcje z żołnierzami „młodego rocznika” i odchodzącymi do cywila, zabezpieczanie przemarszów i przejazdów kolumn wojskowych i imprez, np. przysięg wojskowych, Święta Brygady, biegów na orientację,

- współpracowano z parafiami rzymsko-katolickimi i udzielano pomocy w zapewnieniu bezpieczeństwa podczas obchodów Święta Bożego Ciała, Święta Zmarłych,
- umożliwiano społeczeństwu anonimowe przekazywanie informacji poprzez „Niebieską Skrzynkę”,
- członkowie kierownictwa komisariatu i dzielnicowi brali udział w zebraniach wiejskich organizowanych przez sołectwa gminy Skwierzyna,
- kierownictwo komisariatu odbywało spotkania z mieszkańcami w ramach przyjęć interesantów, podczas których przyjmowano skargi i wnioski, a także udzielano porad prawnych,
- brano udział w redagowaniu czasopisma lokalnego „Okolice Skwierzynne”.

3. ANALIZA SWOT

Podczas aktualizacyjnej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę **SWOT**.

Analiza **SWOT** stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa **SWOT** jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron gminy oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną gminy, z jakimi gmina boryka się trudnościami i jak można je zwalczać,

wykorzystując rysujące się szanse. Respondenci kwantyfikowali również podstawowe dziedziny życia społeczno – gospodarczego w rozbiciu na poszczególne cechy.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje zrównoważonego rozwoju.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy. Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Tabela 25 Analiza SWOT gminy Skwierzyna

		WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
		MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	⇒	położenie geograficzne	⇒ poprawa stanu dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych
	⇒	odległości do zachodniej granicy państwa	⇒ budowa drogi szybkiego ruchu S-3
	⇒	bliskość dużych ośrodków miejskich	⇒ budowa obwodnicy
	⇒	układ drogowy	⇒ promocja miasta i gminy
	⇒	rozwój turystyki	⇒ rozwój turystyki i agroturystyki
	⇒	tereny inwestycyjne	⇒ rozwój budownictwa jednorodzinnego
	⇒	infrastruktura drogowa	⇒ lepsze warunki bytowe mieszkańców terenów wiejskich
	⇒	infrastruktura wodno-kanalizacyjna	⇒ atrakcyjność terenów wiejskich
	⇒	potencjał ludzki	⇒ kapitał zewnętrzny
	⇒	oferta edukacyjna	⇒ tworzenie nowych miejsc pracy w otoczeniu gminy
	⇒	bezpieczeństwo	⇒ nowe inwestycje w obszarze aktywności gospodarczej
	⇒	infrastruktura społeczna (Uniwersytet III Wieku, Ośrodek Pomocy Społecznej, itp.)	⇒ stworzenie lepszej infrastruktury do kreowania sportów (boiska sportowe wraz z zapleczem)
	⇒	lokalna grupa działania	⇒ rozwój bazy gastronomicznej i hotelowej
	⇒	środowisko naturalne (lasy, rzeki, jeziora itp.)	⇒ turystyczne wykorzystanie szlaków wodnych
	⇒	obszary chronionego krajobrazu	⇒ powstanie centrum turystycznego
⇒	klimat	⇒ utworzenie terenów rekreacyjnych na terenie gminy	
		SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	⇒	niedostateczna infrastruktura wodno-kanalizacyjna na terenach wiejskich	⇒ powódź
	⇒	dzikie wysypiska śmieci	⇒ zanieczyszczenie wód
	⇒	ochrona powietrza (niska emisja)	⇒ zanieczyszczenie środowiska w skali makro
	⇒	przebieg drogi krajowej przez miasto Skwierzyna	⇒ bliskość aglomeracji miejskiej – tendencja do wchłaniania
	⇒	stan techniczny infrastruktury drogowej	⇒ odpływ wykształconej młodzieży
	⇒	wewnętrzna komunikacja na terenie gminy	⇒ zła polityka państwa w zakresie opieki medycznej
	⇒	zewnętrzna komunikacja	⇒ niestabilny system wspierania gmin w zakresie opieki społecznej
	⇒	niedostateczna infrastruktura sportowo-rekreacyjna (brak sali sportowej, basenu)	⇒ wzrost bezrobocia w skali makro
	⇒	niedostateczna baza noclegowa	⇒ przestępczość zorganizowana
	⇒	bezrobocie	⇒ natężenie ruchu samochodowego
	⇒	stan techniczny obiektów oświatowych	⇒ konkurencyjność sąsiednich gmin
	⇒	niedostateczne zasoby mieszkaniowe (mieszkania komunalne i socjalne)	⇒ niestabilność polityki państwa
	⇒	niedostateczna współpraca środowisk, instytucji, organizacji pozarządowych	
	⇒	integracja społeczna	
	⇒	uzbrojenie terenów inwestycyjnych	
⇒	niedostateczna ilość ścieżek rowerowych		
⇒	niedostateczna promocja gminy		

4. DIAGNOZA STANU

Diagnoza zawiera informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społeczne i ekonomiczne, na podstawie których sformułowano wnioski będące punktem wyjścia do zdefiniowania głównych kierunków strategii stanowiących treść niniejszego dokumentu.

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debat strategicznych.

Diagnoza Stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej i raportu o stanie gminy Skwierzyna.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do gminy jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w powiecie i województwie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla rozwoju gminy Skwierzyna,
- wartość o niewielkim znaczeniu dla gminy Skwierzyna na jej obecnym poziomie rozwoju społeczno - gospodarczego,
- wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Skwierzyna.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

INFRASTRUKTURA

Tabela 26 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura

WARTOŚĆ POZYTYWNA	
	stan techniczny sieci telefonii przewodowej
	stan techniczny przesyłowych sieci energetycznych
	sieć wodociągowa
	dostęp do Internetu
	sieć gazownicza
	infrastruktura oświatowa
	infrastruktura kulturalna
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU	
	infrastruktura:
	rekreacyjna
	społeczna i publiczna
	turystyczna
WARTOŚĆ NEGATYWNA	
	stan techniczny infrastruktury drogowej
	infrastruktura sportowa

GOSPODARKA

Tabela 27 Diagnoza stanu – obszar gospodarka

WARTOŚĆ POZYTYWNA	
	wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym
	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
	wydatki ogółem na mieszkańca
	tereny inwestycyjne
	dochody budżetu gminy ogółem
	procent wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU	
	niskie koszty pracy
	samodzielność budżetu
WARTOŚĆ NEGATYWNA	
	poziom samozatrudnienia
	dochód własny

PRZESTRZEŃ

Tabela 28 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń

WARTOŚĆ POZYTYWNA
charakter rolniczy (obszary prorolnicze)
obszary o walorach turystyczno-krajobrazowych
obszary przyrzeczne
obszary przyjeziorne
obszary leśne
obszary chronionego krajobrazu
aglomeracja miejska (miasto Międzyrzecz, Zielona Góra)
bliskość do Puszczy Noteckiej
stopień zalesienia
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
struktura procentowa gruntów
funkcje społeczno-gospodarcze w obszarach gospodarki popaństwowej
WARTOŚĆ NEGATYWNA
nierozwinięte obszary pod względem infrastruktury
obszary patologii społecznych

SPOŁECZNOŚĆ

Tabela 29 Diagnoza stanu – obszar społeczność

WARTOŚĆ POZYTYWNA
oferta edukacyjna
nakłady na opiekę społeczną
struktura ekonomiczna ludności
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
obszary depresji społecznej
stopień integracji społeczności lokalnej
przyrost naturalny
WARTOŚĆ NEGATYWNA
odsetek bezrobocia
obciążenie społeczne

EKOLOGIA

Tabela 30 Diagnoza stanu – obszar ekologia

WARTOŚĆ POZYTYWNA
sieć wodociągowa
sieć kanalizacyjna w części gminy
tereny przyrodnicze – prawnie i zwyczajowo chronione
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii
świadomość ekologiczna mieszkańców
zasoby wody pitnej
WARTOŚĆ NEGATYWNA
ochrona powietrza
melioracja
niska emisja

5. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju gminy pokazuje pozytywny obraz gminy Skwierzyna w perspektywie 8 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców pozwalają na określenie głównych celów strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych strategią.

Misja dla gminy Skwierzyna jest opisem wizji gminy oraz głównego pola działań w najbliższych latach. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe gminy Skwierzyna wzajemnie się uzupełniają.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia).

GMINA SKWIERZYNA

**OBSZAR ZINTEGROWANEJ
SPOŁECZNOŚCI SPRZYJAJĄCY
ROZWOJOWI MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ
TURYSTYCE KWALIFIKOWANEJ
W OPARCIU O NATURALNE WALORY
KRAJOBRAZOWE, ZASOBY
NATURALNE
I TRADYCJE KULTURALNE.
BEZPIECZNA GMINA Z DOBRZE
ZORGANIZOWANĄ
INFRASTRUKTURĄ OŚWIATOWĄ
I PEŁNĄ OFERTĄ MOŻLIWOŚCI
INWESTYCYJNYCH
ZAPEWNIAJĄCYCH SUKCESYWNY
WZROST POZIOMU ŻYCIA
MIESZKAŃCÓW.**

6. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Skwierzyna koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **INFRASTRUKTURA,**
- **GOSPODARKA,**
- **PRZESTRZEŃ,**
- **SPOŁECZNOŚĆ,**
- **EKOLOGIA.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele. Dokonano tej hierarchizacji w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele trzeciorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo ich realizacji zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwoju.

Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wariacie rozwoju mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

Tabela 31 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania

6.1. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno – kanalizacyjnej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Przebudowa i budowa dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.	Przebudowa i budowa dróg gminnych.	Budowa obwodnicy.	Kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.	Remont i budowa nowych sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Budowa boisk wiejskich w oparciu o dostępne dotacje celowe.	Budowa infrastruktury sportowo- kulturalnej (budowa boiska wielofunkcyjnego, hali widowiskowo-sportowej) na terenie gminy.	Budowa krytej pływalni jako zaplecza sportowego dla wszystkich szkół gminy Skwierzyna.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Rozbudowa i remont obiektów oświatowych.	Rozbudowa i budowa otwartych obiektów sportowych.	Rozbudowa infrastruktury oświatowej o elementy techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.	Uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Budowa i przebudowa chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy Skwierzyna.	Budowa i remont infrastruktury społecznie użytecznej na terenie gminy (np. Dom Kultury, świetlice wiejskie).	Budowa infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, parki wiejskie i miejskie).	Budowa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.

Tabela 32 GOSPODARKA – cele i kierunki działania

6.2. GOSPODARKA

Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki dla efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych.</i>			<i>Stworzyć warunki do zwiększenia konkurencyjności gminy na tle gmin sąsiednich.</i>			<i>Wykorzystać tereny przeznaczone pod budownictwo na terenie gminy dla szybszego rozwoju różnych form mieszkalnictwa.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy.	Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.	Wyznaczenie terenów inwestycyjnych – Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.	Stworzenie systemu zachęt i ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów i rodzimej małej i średniej przedsiębiorczości.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy sprzyjającej nowym inwestycjom i procesom osiedleńczym.	Udostępnienie terenów dla realizacji rozwoju budownictwa opartego na systemie deweloperskim.	Tworzenie pozamiejskich enklaw dla rozwoju budownictwa indywidualnego.	Budowa oraz wykorzystanie istniejącej substancji zasobów komunalnych dla realizacji obiektów mieszkalnych o charakterze socjalnym i mieszkań zastępczych.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Promocja potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.	Promocja obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.	Tworzenie płaszczyzn współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego na poziomie gminy z udziałem powiatu.	Tworzenie projektów ppp ¹⁹ na poziomie gminy i ich promocja.	Zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.	Tworzenie partnerstw z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.	Promocja terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.	Budowa infrastruktury okołobiznesowej.	Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.
Cele trzeciorzędne								
<i>Rozwijać i promować usługi doradcze dla osób niepełnosprawnych i organizacji pozarządowych dla ułatwienia ich integracji na otwartym rynku pracy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku utworzenia Centrum Wspierania Przedsiębiorczości z funkcją Inkubatora Wiejskiego.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności rolników w zakresie ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.</i>		

¹⁹ Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Tabela 33 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania

6.3. PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne

<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia gminy.</i>			<i>Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Odbudowa i zagospodarowanie nadbrzeża rzeki Warty.	Lepsze wykorzystanie istniejących zbiorników wodnych dla rozwoju turystyki.	Ustawiczna poprawa oferty komunikacji wewnętrznej jak i stanu technicznego dróg dojazdowych do gminy.	Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.	Tworzenie stref aktywności gospodarczej przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Tworzenie Planów Miejsowych w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmianę funkcji).	Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego.	Wytyczenie kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości (Plany Odnowy Miejscowości).	Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.

Cele drugorzędne

<i>Stworzenie warunków do wykorzystania obszarów gminy prawnie chronionych dla rozwoju turystyki.</i>			<i>Podjąć działania umożliwiające likwidację zaniedbań w zakresie melioracji i regulacji stosunków wodnych.</i>			<i>Umożliwić lepsze wykorzystanie szlaków komunikacyjnych (kolejowych, drogowych).</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Budowa ścieżek przyrodniczych i wyznaczenie nowych szlaków rowerowych.	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych obszarów chronionych.	Stworzenie koncepcji regulacji stosunków wodnych na terenie całej gminy.	Rozdzielność sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej w punktach i miejscach największego opadu oraz zlewniach wód opadowych.	Budowa nowych i przebudowa istniejących rowów melioracyjnych.	Usprawnienie komunikacji wewnętrznej w oparciu o transport publiczny.	Utrzymanie połączeń kolejowych i nadanie im funkcji turystycznej po umieszczeniu oferty turystycznej gminy.	Budowa systemu transportu gminnego na bazie przewoźników prywatnych i autobusów szkolnych.

Tabela 34 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania

6.4. SPOŁECZNOŚĆ

Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy.</i>			<i>Przeciwdziałać występującym na terenie gminy patologiom społecznym.</i>			<i>Stworzyć warunki dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Utworzenie Centrum Integracji Społecznej na terenie gminy.	Powoływanie nowych Grup Wsparcia na terenie gminy w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu.	Tworzenie projektów mających na celu zwiększenie integracji społecznej na terenie gminy.	Monitoring i wywiad środowiskowy grup podwyższonego ryzyka.	Tworzenie programów profilaktycznych na poziomie gminy wspólnie z organizacjami pozarządowymi – prewencja.	Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń wynikających z wykluczeń społecznych.	Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji szkoleń mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania.	Lepsze wykorzystanie organizowanych cyklicznych imprez gminnych w procesie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.	Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców gminy.
Cele drugorzędne								
<i>Zabezpieczyć warunki do właściwego funkcjonowania służby zdrowia i opieki zdrowotnej.</i>			<i>Niwelować społeczne skutki długotrwałego bezrobocia.</i>			<i>Stworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Zwiększenie dostępności mieszkańców terenów wiejskich do specjalistycznych usług medycznych.	Lepsze wykorzystanie środków UE, m.in. w ramach PO Kapitał Ludzki, dla tworzenia programów profilaktyki zdrowotnej.	Organizacja „białych niedziel” i bezpłatnych badań profilaktycznych w oparciu o współpracę ze środowiskiem naukowym uczelni medycznych.	Utworzenie na terenie gminy Centrum Aktywizacji Zawodowej przy współpracy z PUP w Międzyrzeczu.	Stworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych.	Tworzenie wspólnych projektów z PUP mających na celu przekwalifikację zawodową mieszkańców.	Wykorzystanie bazy oświatowej do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacja zawodowa) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie.	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.
Cele trzeciorzędne								
<i>Podjąć działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji mieszkańców całej gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki do poprawy wizerunku i estetyzacji poszczególnych wsi.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.</i>		

Tabela 35 EKOLOGIA – cele i kierunki działania

6.5. EKOLOGIA

Cele pierwszorzędne								
<i>Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy architektury zieleni i zadrzewień na terenie całej gminy.</i>			<i>Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii ciepłej przez indywidualne gospodarstwa domowe.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.	Rekultywacja zamkniętego gminnego składowiska odpadów.	Skuteczne wdrożenie programu segregacji odpadów u źródła ich składowania.	Budowa skwerów i architektury małej zieleni na terenie miasta i obszarów wiejskich.	Projekt mechanizmów prawnych i finansowych stwarzających postawę do estetyzacji poszczególnych miejscowości w oparciu o działania właścicieli obiektów.	Organizowanie konkursów promujących ciekawe zagospodarowania i estetykę posesji i osiedli mieszkaniowych.	Budowa i promocja systemów grzewczych opartych na energii odnawialnej.	Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.	Promocja i tworzenie systemu zachęt dla wdrażania nowych technologii opartych na biomasie, solarach i pompach ciepłych.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku edukacji ekologicznej mieszkańców.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej oraz uwypuklenia walorów turystycznych i przyrodniczych gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Współpraca z zarządzającymi obszarami prawnie chronionymi w zakresie promocji tych obszarów.	Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniające zachowanie istniejących zasobów przyrodniczych.	Promocja segregacji odpadów i wykorzystywania surowców wtórnych do ponownego użytku.	Szkolenia mieszkańców na temat przydomowych technologii oczyszczania ścieków i nowych technik grzewczych.	Własny program edukacji ekologicznej w szkołach.	Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.	Utworzenie „Zielonej Szkoły” jako centrum edukacji ekologicznej współpracującej ze środowiskiem naukowym z Zielonej Góry, Poznania, Szczecina (wymiana młodzieży).	Opracowanie Studium Rozwoju Turystyki dla obszarów turystycznych gminy w celu określenia kierunków wsparcia finansowego poszczególnych obszarów proturystycznych.

7. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

7.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) wskazano 36 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Skwierzyna. Cele te wypełniają realizację przyjętej misji do roku 2015.

Sformułowane cele były podstawą do określenia wariantu rozwoju, składającego się z 14 najważniejszych celów, bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały one zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem celów strategicznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Celom tym przypisano 50% środków potencjału inwestycyjnego²⁰ gminy Skwierzyna.

Kolejne cztery cele określono mianem priorytetów, dla których realizacji przeznacza się 35% tegoż potencjału.

Dla wskazanych niżej ośmiu celów niezbędnych przeznaczono 15% tzw. potencjału inwestycyjnego.

Każdemu celowi w wariantcie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu.

Zidentyfikowano cztery możliwe charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wariant rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Skwierzyna dzielący się na dwa cele strategiczne, cztery priorytety oraz osiem celów niezbędnych (schemat wariantu przedstawia tabela o nazwie „Wybrany Wariant Rozwoju”) można określić jako wariant o charakterze prokonkurencyjno-prospołecznym. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym do roku 2013, tj. na okres przyjętego budżetu Unii Europejskiej podziału Funduszy Strukturalnych UE.

²⁰ przez pojęcie "potencjał inwestycyjny" określa się wszystkie środki finansowe wpływające do gminy (Budżet Gminy, dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się programy operacyjne i projekty wypełniające założenia strategii.

Tabela 36 Wybrany Wariant Rozwoju

CELE PIERWSZORZĘDNE	<i>Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy. I A</i>		<i>Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno-kanalizacyjnej. I B</i>	
	<i>Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego. II A</i>	<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej. II B</i>	<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna. II C</i>	<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej. II D</i>
CELE NIEZBĘDNE	<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców gminy. III A</i>	<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy. III B</i>	<i>Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami. III C</i>	
	<i>Stworzyć warunki do efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych. III D</i>	<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju gospodarczego gminy w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe. III E</i>	<i>Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą. III F</i>	
	<i>Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji. III G</i>		<i>Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy. III H</i>	

7.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Skwierzyna. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariacie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I A.

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa i budowa dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.
2. Przebudowa i budowa dróg gminnych.
3. Budowa obwodnicy.

CEL STRATEGICZNY I B.

Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno-kanalizacyjnej.

Opis kierunków działań:

1. Kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.
2. Uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.
3. Remont i budowa nowych sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.

PRIORYTET II A.

Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury.
2. Wytyczenie kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości (Plany Odnowy Miejscowości).
3. Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.

PRIORYTET II B.

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej.

Opis kierunków działań:

1. Budowa boisk wiejskich w oparciu o dostępne dotacje celowe.
2. Budowa infrastruktury sportowo-kulturalnej (budowa boiska wielofunkcyjnego, hali widowiskowo-sportowej) na terenie gminy.
3. Budowa krytej pływalni jako zaplecza sportowego dla wszystkich szkół gminy Skwierzyna.

PRIORYTET II C.

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna.

Opis kierunków działań:

4. Rozbudowa i remont obiektów oświatowych.
5. Rozbudowa i budowa otwartych obiektów sportowych.
6. Rozbudowa infrastruktury oświatowej o elementy techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.

PRIORYTET II D.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej

Opis kierunków działań:

1. Uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.
2. Budowa i przebudowa chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.
3. Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy Skwierzyna.

CEL NIEZBĘDNY III A.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców gminy.

Opis kierunków działań:

1. Budowa i remont infrastruktury społecznie użytecznej na terenie gminy (np. Dom Kultury, świetlice wiejskie).
2. Budowa infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, parki wiejskie i miejskie).
3. Budowa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.

CEL NIEZBĘDNY III B.

Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie projektów ppp na poziomie gminy i ich promocja.

2. Zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.
3. Tworzenie partnerstw z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.

CEL NIEZBĘDNY III C.

Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami.

Opis kierunków działań:

1. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.
2. Rekultywacja zamkniętego gminnego składowiska odpadów.
3. Skuteczne wdrożenie programu segregacji odpadów u źródła ich składowania.

CEL NIEZBĘDNY III D.

Stworzyć warunki do efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych.

Opis kierunków działań:

1. Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.
2. Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy.
3. Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.

CEL NIEZBĘDNY III E.

Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Opis kierunków działań:

1. Promocja terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.
2. Budowa infrastruktury okołobiznesowej.
3. Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju turystyki kwalifikowanej.

CEL NIEZBĘDNY III F.

Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą.

Opis kierunków działań:

1. Promocja potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.
2. Promocja obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.
3. Tworzenie płaszczyzn współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego na poziomie gmin z udziałem powiatu.

CEL NIEZBĘDNY III G.

Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.

Opis kierunków działań:

1. Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.
2. Tworzenie stref aktywności gospodarczej przy głównych ciągach komunikacyjnych.
3. Tworzenie Planów Miejscowych w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmiana funkcji).

CEL NIEZBĘDNY III H.

Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy.

Opis kierunków działań:

1. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej na terenie gminy.
2. Powoływanie nowych Grup Wsparcia w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu.
3. Tworzenie projektów mających na celu zwiększenie integracji społecznej na terenie gminy.

8. POWIĄZANIE CELÓW Z ZAŁOŻENIAMI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Skwierzyna jest dokumentem programowym polityki rozwoju gminy.

Strategia wyznacza cele i kierunki działania, które przyczynią się do przełamania problemów gospodarczych i społecznych oraz do podniesienia konkurencyjności gminy. Jest to wyzwanie, któremu gmina Skwierzyna musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Układ celów i kierunków działania gminy Skwierzyna jest spójny i zgodny z założeniami Narodowej Strategii Spójności oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, które uwzględniają zapisy nadrzędnego dokumentu programowego Unii Europejskiej, tj. Strategicznych Wytycznych Wspólnoty (CSG).

Ponadto Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Skwierzyna na lata 2007- 2015 jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego oraz z Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013.

Poszczególne cele znajdujące się w Wybranym Wariantcie Rozwoju Gminy Skwierzyna znajdują swoje wsparcie w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego.

CELE STRATEGICZNE – POWIĄZANIE:

Pierwszy cel strategiczny gminy Skwierzyna pn. **„Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy”** umiejscowiony został w celu strategicznym województwa lubuskiego pn. *„Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu”* oraz w celu operacyjnym pn. *„Modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu”*, natomiast drugi cel strategiczny gminy Skwierzyna pn. **„Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno-kanalizacyjnej”** umiejscowiony został w celu strategicznym województwa pn. *„Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu”*, jak również w celu operacyjnym

pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej*”.

PRIORYTETY – POWIĄZANIE:

Priorytet pn. „**Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego**” znalazł swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” oraz w celu operacyjnym pn. „*Wspomaganie procesów rewitalizacji miast i obszarów wiejskich*”.

Dwa priorytety gminy Skwierzyna pn. „**Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej**” oraz „**Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy**” znalazły swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*”, w którym umiejscowione zostały w celu operacyjnym pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej w szczególności w sferach edukacji, ochrony zdrowia, kultury i opieki społecznej*”. Kolejny priorytet pn. „**Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej**” wpisał się w cel strategiczny województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” oraz w cel operacyjny pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszące atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej*”.

CELE NIEZBEDNE – POWIĄZANIE:

Cel niezbędny gminy Skwierzyna pn. „**Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców**” powiązany został z celem strategicznym pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*”, wpisany w cel operacyjny pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej w szczególności w sferach edukacji, ochrony zdrowia, kultury i opieki społecznej*”.

Drugi cel niezbędny pn. „**Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy**” wskazał na cele strategiczne województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” wsparty celem

operacyjnym pn. „*Wzrost efektów płynących ze współpracy transgranicznej i międzyregionalnej*”.

Cel niezbędny **„Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami”** znalazł swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” umiejscowionym w celu operacyjnym pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej*”.

Następny cel **„Stworzyć warunki dla efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych”** powiązany został z celem strategicznym województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*”.

Cel niezbędny gminy Skwierzyna pn. **„Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe”** przyporządkowano do celu strategicznego województwa lubuskiego pn. „*Efektywne prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego*” umiejscowionego w celu operacyjnym pn. „*Wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki*”.

Kolejny cel niezbędny pn. **„Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą”** powiązany został z celem strategicznym województwa pn. „*Efektywne prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego*” wchodzącym w skład celu operacyjnego pn. „*Promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej*” oraz z celem strategicznym województwa pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” i celem operacyjnym pn. „*Wzrost efektów płynących ze współpracy transgranicznej i międzynarodowej*”.

Cel niezbędny pn. **„Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji”** wskazał na cel strategiczny województwa lubuskiego pn. „*Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu*” oraz na cel operacyjny pn. „*Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej*”.

Ostatni z celów niezbędnych pn. **„Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy”** został wkomponowany w cel strategiczny województwa lubuskiego pn. **„Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu”** oraz w cel operacyjny pn. **„Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej w szczególności w sferach edukacji, ochrony zdrowia, kultury i opieki społecznej”**, jak również w cel województwa pn. **„Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa”** wchodzącym w skład celu operacyjnego pn. **„Ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży”**.

9. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia obejmuje cele i kierunki działania zidentyfikowane i zhierarchizowane w pięciu obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Skwierzyna, tj. infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia.

Zidentyfikowane i zhierarchizowane cele w tych obszarach stanowią wypełnienie założonej w Strategii misji i sięgają w swych założeniach roku 2015.

Jednocześnie cele te stały się podstawą do określenia wariantu rozwoju gminy do roku 2015, tj. na okres funkcjonowania budżetu Unii Europejskiej i podziału środków funduszy strukturalnych do roku 2013 i dalszych skutków z tego tytułu do 2015 roku.

Wyznaczone w wariantcie rozwoju cele i przypisane im kierunki działania leżą w kompetencjach wielu instytucji, ale za ich realizację odpowiada samorząd Gminy Skwierzyna, który winien współpracować w tym zakresie przede wszystkim z samorządami gmin ościennych, samorządem powiatu międzyrzeckiego, samorządem województwa lubuskiego, instytucjami rządowymi, uczelniami wyższymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami biznesowymi itp.

Samorząd Gminy Skwierzyna pełni rolę swoistego rodzaju koordynatora i organizatora prac nad realizacją Strategii.

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów w sposób samodzielny i wynikających z kompetencji samorządu określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno-privatnego (z udziałem prywatnych inwestorów),
- oraz na koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Tabela 37 Wdrażanie Strategii

WDRAŻANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego poszczególnym Komisjom Rady Miejskiej.	Przewodniczący Rady Miejskiej	Marzec 2008
2. Zatwierdzenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na sesji Rady Miejskiej.	Rada Miejska	Kwiecień 2008
3. Przesłanie uchwalonej Strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.	Burmistrz Miasta i Gminy	Kwiecień 2008
4. Zamieszczeniem Strategii w języku polskim na stronie internetowej gminy Skwierzyna.	Burmistrz Miasta i Gminy	Kwiecień 2008
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	Rada Miejska	2008 – 2015

10. MONITOROWANIE STRATEGII

Monitoring Strategii będzie jej nieodłącznym elementem i ciągłym procesem obserwacji zmian wybranych wskaźników, co zapewni skuteczny przepływ informacji oraz stałą aktualizację bazy danych.

Monitoring będzie uwzględniał następujące obszary tematyczne:

- systematyczne gromadzenie danych liczbowych,
- aktualizację informacji ze sfery uwarunkowań prawnych i formalnych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz stopnia wdrożenia projektów (po opracowaniu programów operacyjnych) w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami, a stanem aktualnym na okres sprawozdawczy,
- planowanie zmian w Strategii wraz z analizą przyczyn modyfikacji.

Monitoring w długofalowej perspektywie umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów, wskaże nowe źródła pozyskiwania funduszy na realizację zadań oraz dodatkowo uzyskane efekty.

Podstawą monitorowania Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Skwierzyna będzie analiza wskaźnikowa przyjętych kierunków działania we wszystkich celach wymienionych i zhierarchizowanych w wybranym wariacie rozwoju gminy Skwierzyna.

Przyjęto do oceny kierunków działania wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu. Przyjęte wskaźniki oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel strategiczny I A – Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy.			
Kierunek działania I	Przebudowa i budowa dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.	Długość (w km) przebudowanych i nowo wybudowanych dróg powiatowych. Długość (w km) przebudowanych i nowo wybudowanych dróg wojewódzkich.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na przebudowanych i nowo wybudowanych drogach powiatowych. Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na przebudowanych i nowo wybudowanych drogach wojewódzkich. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg powiatowych i wojewódzkich.
Kierunek działania II	Przebudowa i budowa dróg gminnych.	Długość (w km) przebudowanych i nowo wybudowanych dróg gminnych.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na przebudowanych i nowo wybudowanych drogach gminnych. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy miejscowościami gminnymi połączonymi przebudowanymi i nowo wybudowanymi drogami. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg.
Kierunek działania III	Budowa obwodnicy.	Liczba podjętych działań organizacyjnych mających na celu wybudowanie obwodnicy dla m. Skwierzyna. Długość (w km) nowo wybudowanej obwodnicy na terenie gminy Skwierzyna.	Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg. Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na wybudowanej obwodnicy.
Cel strategiczny I B – Podjąć działania w kierunku budowy i poprawy stanu technicznego sieci wodno-kanalizacyjnej.			
Kierunek działania I	Kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Liczba podjętych działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Długość (w km) nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. Liczba gospodarstw domowych przyłączonych

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
			do nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej.
Kierunek działania II	Uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.	Liczba wdrożonych projektów mających na celu uzbrojenie terenów przemysłowych w sieć wodno-kanalizacyjną.	Długość (w km) nowo wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej na terenach przemysłowych gminy. Liczba nowo wybudowanych przyłączy wodno-kanalizacyjnych na terenach przemysłowych. Liczba podmiotów gospodarczych z terenów przemysłowych podłączonych do nowo wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej.
Kierunek działania III	Remont i budowa nowych sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Długość (w km) wymienionej sieci wodociągowej lub jej odcinków, które są przyczyną niskiej jakości wody pitnej. Liczba wyremontowanych ujęć wody.	Liczba gospodarstw domowych, w których polepszyła się jakość wody pitnej za sprawą wymiany sieci wodociągowej i wyremontowanych urządzeń wodociągowych.
Priorytet II A – Podjąć działania w kierunku odnowy zabudowy miejskiej i obszarów wiejskich wraz z rewitalizacją dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.			
Kierunek działania I	Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury.	Liczba utworzonych projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury.
Kierunek działania II	Wytyczenie kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości (Plany Odnowy Miejscowości).	Liczba utworzonych projektów mających na celu opracowanie Planów Odnowy Miejscowości na terenie gminy.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację projektów w ramach PROW - działanie Odnowa i rozwój wsi.
Kierunek działania III	Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.	Liczba utworzonych projektów mających na celu rewitalizację obszarów zwartej zabudowy na terenie gminy.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację projektów mających na celu rewitalizację obszarów zwartej zabudowy na terenie gminy.
Priorytet II B – Podjąć działania w kierunku rozbudowy bazy sportowo-rekreacyjnej.			
Kierunek działania I	Budowa boisk wiejskich w oparciu o dostępne dotacje celowe.	Liczba nowo utworzonych projektów mających na celu budowę boisk wiejskich wraz z zapleczem w oparciu o dostępne dotacje celowe.	Liczba nowo wybudowanych boisk wiejskich wraz z zapleczem w oparciu o dostępne dotacje celowe na terenie gminy Skwierzyna. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości korzystających z nowo

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
			wybudowanych boisk wiejskich. Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych na realizację projektów mających na celu budowę boisk wiejskich wraz z zapleczem.
Kierunek działania II	Budowa infrastruktury sportowo-kulturalnej (budowa boiska wielofunkcyjnego, hali widowiskowo-sportowej) na terenie gminy.	Liczba nowo utworzonych projektów mających na celu budowę bazy sportowo-kulturalnej. Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę boiska wielofunkcyjnego. Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę hali widowiskowo-sportowej.	Powierzchnia (m ²) wybudowanej infrastruktury sportowo-kulturalnej na terenie gminy. Liczba osób korzystających (w ciągu roku) z wybudowanego boiska wielofunkcyjnego. Liczba osób korzystających (w ciągu roku) z hali widowiskowo - sportowej. Liczba zorganizowanych masowych imprez (w ciągu roku).
Kierunek działania III	Budowa krytej pływalni jako zaplecza sportowego dla wszystkich szkół gminy Skwierzyna.	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę krytej pływalni na terenie gminy Skwierzyna.	Powierzchnia (w m ²) wybudowanej krytej pływalni. Liczba osób korzystających z krytej pływalni (w ciągu roku). Liczba dzieci i młodzieży korzystająca (w ciągu roku) z zajęć na krytej pływalni.

Priorytet II C – Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury oświatowej na terenie gminy Skwierzyna.

Kierunek działania I	Rozbudowa i remont obiektów oświatowych.	Powierzchnia (w m ²) rozbudowanych i wyremontowanych obiektów oświatowych na terenie gminy.	Liczba osób korzystających z rozbudowanych i wyremontowanych obiektów oświatowych na terenie gminy (w ciągu roku).
Kierunek działania II	Rozbudowa i budowa otwartych obiektów sportowych.	Powierzchnia (w m ²) rozbudowanych i nowo wybudowanych obiektów sportowych na terenie gminy.	Liczba uczniów korzystających z rozbudowanych i nowo wybudowanych obiektów sportowych na terenie gminy.
Kierunek działania III	Rozbudowa infrastruktury oświatowej o elementy techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.	Liczba utworzonych projektów mających na celu rozbudowę infrastruktury oświatowej o instrumenty techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację projektów mających na celu rozbudowę infrastruktury oświatowej o instrumenty techniczne umożliwiające podnoszenie jakości kształcenia.

Priorytet II D – Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania I	Uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Liczba uzupełnionych punktów świetlnych na terenie całej gminy.	Długość (w km) ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których uzupełniono oświetlenie uliczne.
Kierunek działania II	Budowa i przebudowa chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych i wyremontowanych chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych na terenie gminy.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych i wyremontowanych chodników na terenie gminy.
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy Skwierzyna.	Liczba punktów dostępowych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.	Liczba mieszkańców (użytkowników) podłączonych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.
Cel niezbędny III A – Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy infrastruktury społecznej sprzyjającej poprawie jakości życia mieszkańców.			
Kierunek działania I	Budowa i remont infrastruktury społecznie użytecznej na terenie gminy (np. Dom Kultury, świetlice wiejskie).	Powierzchnia (w m ²) rozbudowanych i wyremontowanych obiektów społecznie użytecznych na terenie gminy.	Liczba osób korzystających z rozbudowanych i wyremontowanych obiektów społecznie użytecznych na terenie gminy (w ciągu roku).
Kierunek działania II	Budowa infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, parki wiejskie i miejskie).	Powierzchnia (w m ²) nowo wybudowanej infrastruktury rekreacyjnej na terenie gminy.	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z nowo wybudowanej infrastruktury rekreacyjnej na terenie gminy.
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.	Liczba utworzonych projektów mających na celu budowę infrastruktury komunikacyjnej pomiędzy miejscowościami, w tym ścieżek rowerowych.	Długość (w km) nowo wybudowanych ciągów komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami na terenie gminy. Długość (w km) nowo wybudowanych ścieżek rowerowych na terenie gminy.
Cel niezbędny III B – Podjąć działania w kierunku tworzenia partnerstw publiczno – prywatnych i publiczno - społecznych dla zwiększenia tempa wzrostu potencjału gospodarczego gminy.			
Kierunek działania I	Tworzenie projektów ppp na poziomie gminy i ich promocja.	Liczba utworzonych projektów ppp na poziomie gminy i ich promocja.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych dla realizacji inwestycji realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
Kierunek działania II	Zwiększanie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.	Liczba utworzonych projektów mających na celu zwiększenie potencjału inwestycyjnego gminy poprzez wprowadzenie kapitału prywatnego do budżetu gminy przy realizacji	Udział (w %), wartość (w PLN) kapitału prywatnego w budżecie gminy przy realizacji inwestycji opartych o ppp.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
		inwestycji opartych o ppp.	
Kierunek działania III	Tworzenie partnerstw z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.	Liczba utworzonych projektów z organizacjami pozarządowymi dla lepszego wykorzystania środków UE przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych w ramach partnerstw z organizacjami pozarządowymi przeznaczonych na aktywizację zawodową lokalnej społeczności.
Cel niezbędny III C – Przeciwdziałać zanieczyszczeniom środowiska naturalnego wynikającym z gospodarki odpadami.			
Kierunek działania I	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.	Liczba podjętych działań (w ciągu roku) mających na celu likwidację dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk odpadów na terenie gminy. Liczba w tonach składowanych odpadów na nielegalnych składowiskach odpadów
Kierunek działania II	Rekultywacja zamkniętego gminnego składowiska odpadów.	Liczba projektów mających na celu rekultywację lokalnych składowisk odpadów.	Powierzchnia (w ha) zrekultywowanego składowiska odpadów. Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE.
Kierunek działania III	Skuteczne wdrożenie programu segregacji odpadów u źródła ich składowania.	Liczba nowo utworzonych projektów mających na celu wdrożenie segregacji odpadów u źródła ich składowania na terenie całej gminy Skwierzyna. Rozmieszczenie dodatkowych, ze względu na asortyment, pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości gminnej.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych na realizację projektów mających na celu wdrożenie segregacji odpadów u źródła ich składowania. Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy z podziałem na asortymenty segregowanych śmieci.
Cel niezbędny III D – Stworzyć warunki do efektywnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych UE i innych pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji publicznych.			
Kierunek działania I	Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Liczba opracowanych dokumentacji technicznych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację inwestycji publicznych na terenie gminy Skwierzyna.
Kierunek działania II	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy na realizację inwestycji publicznych.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE i innych środków pozabudżetowych na realizację inwestycji publicznych na terenie gminy Skwierzyna.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
	Finansowy.		
Kierunek działania III	Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.	Liczba utworzonych projektów mających na celu edukację pracowników administracji publicznej gminy Skwierzyna i liderów organizacji pozarządowych w zakresie skutecznego pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji.	Liczba pracowników administracji publicznej i liderów organizacji pozarządowych biorących udział w projektach edukacyjnych z zakresu skutecznego pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych UE i innych źródeł finansowania inwestycji (w ciągu roku).
Cel niezbędny III E – Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.			
Kierunek działania I	Promocja terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.	Liczba utworzonych projektów z zakresu promocji terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych na realizację projektów z zakresu promocji terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych. Wartość (w PLN) zainwestowanego kapitału krajowego i zagranicznego w ramach promocji terenów inwestycyjnych w obszarach proturystycznych.
Kierunek działania II	Budowa infrastruktury okołobiznesowej.	Liczba utworzonych projektów mających na celu promocję terenów pod zabudowę infrastruktury okołobiznesowej.	Liczba zrealizowanych (w ciągu roku) projektów mających na celu promocję terenów pod zabudowę infrastruktury okołobiznesowej. Powierzchnia (w ha) przygotowanych terenów inwestycyjnych pod budowę infrastruktury okołobiznesowej.
Kierunek działania III	Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.	Liczba utworzonych projektów mających na celu wykorzystanie zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.	Liczba zrealizowanych projektów mających na celu wykorzystanie zbiorników wodnych (rzek, jezior) jako naturalnego potencjału dla rozwoju usług turystyki kwalifikowanej.
Cel niezbędny III F – Stworzyć system promocji gminy w kraju i zagranicą.			

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania I	Promocja potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.	Liczba utworzonych projektów promocji potencjału gospodarczego i zasobów ludzkich w poszczególnych branżach gospodarki trwale związanych z obszarem gminy.	Liczba nowych inwestorów w wyniku działań promocyjnych na terenie gminy. Wartość (w PLN) zewnętrznego kapitału inwestycyjnego w wyniku działań promocyjnych w ciągu każdego roku.
Kierunek działania II	Promocja obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.	Liczba utworzonych projektów promocji obszarów turystycznych i rekreacyjnych w oparciu o media lokalne, krajowe i aktywne strony internetowe.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przybywających na teren gminy w ciągu roku.
Kierunek działania III	Tworzenie płaszczyzn współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego na poziomie gminy .	Liczba utworzonych projektów współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego.	Liczba zrealizowanych projektów współpracy międzynarodowej w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego z udziałem powiatu w ciągu każdego roku.
Cel niezbędny III G – Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.			
Kierunek działania I	Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.	Liczba utworzonych projektów mających na celu rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy.	Powierzchnia (w ha) przeznaczona pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy.
Kierunek działania II	Tworzenie stref aktywności gospodarczej przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Powierzchnia (w ha) terenów przeznaczonych pod inwestycje o preferencyjnych warunkach do inwestowania w ramach Stref Aktywności Gospodarczej.	Liczba nowych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w Strefie Aktywności Gospodarczej. Liczba nowych miejsc pracy powstałych w ciągu roku w Strefach Aktywności Gospodarczej.
Kierunek działania III	Tworzenie Planów Miejsowych w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmiana funkcji).	Liczba utworzonych Miejsowych Planów w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację (zmiana funkcji).	Powierzchnia (w ha) obszarów objętych Miejsowymi Planami.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III H – Podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i zwiększenia integracji mieszkańców gminy.			
Kierunek działania I	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej.	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej na terenie gminy. Powierzchnia (w m ²) przeznaczona pod działalność CIS.	Liczba osób korzystająca z usług CIS. Liczba projektów integracji społecznej zrealizowanych przez CIS na terenie gminy w ciągu roku.
Kierunek działania II	Projektowanie nowych Grup Wsparcia na terenie gminy w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu.	Liczba nowo utworzonych Grup Wsparcia w oparciu o kompetencje ustawowe samorządu na terenie gminy.	Liczba rodzin patologicznych, mieszkańców gminy wymagających pomocy psychologicznej i terapeutycznej korzystających z pomocy Grup Wsparcia.
Kierunek działania III	Tworzenie projektów mających na celu zwiększenie integracji społecznej na terenie gminy.	Liczba utworzonych projektów mających na celu integrację mieszkańców gminy.	Liczba osób korzystających z realizowanych projektów integracyjnych na terenie gminy.

Tabela 39 Monitorowanie Strategii

MONITOROWANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Monitorowanie Strategii przez Przewodniczących Komisji Stałych.	Rada Miejska	2008 -2015
2. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji celów i kierunków działania.	Rada Miejska	sesja absolutoryjna każdego roku
3. Ocena realizacji Strategii.	Rada Miejska	Raz na dwa lata
4. Wprowadzanie korekt do Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Skwierzyna.*	Rada Miejska	Każdorazowo według potrzeb na wniosek poszczególnych komisji Rady Miejskiej lub Burmistrza
5. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Rada Miejska	Co cztery lata

* Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Strategia może zostać skorygowana w każdym z jej rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jedna z komisji Rady Miejskiej lub Burmistrz Miasta i Gminy na ręce Przewodniczącego Rady Miejskiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Miejskiej poddaje procedurze zatwierdzania, jak w przypadku każdego projektu uchwały Rady Miejskiej.

11. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

WYKAZ TABEL:

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Skwierzyna.....	8
Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Skwierzyna	8
Tabela 3 Przekrój statystyczny gminy Skwierzyna – stan na koniec 2006 r.....	9
Tabela 4 Dochody i wydatki budżetu Gminy Skwierzyna na koniec 2006 r.....	11
Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej.....	15
Tabela 6 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	16
Tabela 7 Sieć gazowa na terenie gminy Skwierzyna – stan na 31.12.2006 r.	18
Tabela 8 Sieć wodociągowa na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.11.2007 r.	19
Tabela 9 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.11.2007 r.	21
Tabela 10 Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Skwierzyna – stan na 31.12.06 r.	21
Tabela 11 Wykaz placówek przedszkolnych: kl. „O” realizowanych w Szkołach Podstawowych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.....	27
Tabela 12 Wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.	27
Tabela 13 Wykaz szkół ponadgimnazjalnych na terenie gminy Skwierzyna – stan na 30.09.2007 r.....	27
Tabela 14 Placówki opieki zdrowotnej w gminie Skwierzyna.....	29
Tabela 15 Wykaz niepublicznych zakładów podstawowej opieki medycznej w gminie Skwierzyna stan na koniec 2006 r.	29
Tabela 16 Wykaz specjalistycznych ZOZ w gminie Skwierzyna stan na koniec 2006 r.	29
Tabela 17 Wykaz szpitali na terenie gminy Skwierzyna	29
Tabela 18 Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych gminy Skwierzyna.....	30
Tabela 19 Placówki stacjonarnej pomocy społecznej na terenie gminy Skwierzyna	33
Tabela 20 Udzielone świadczenia przez OPS – zadania zleczone (w roku 2006).....	34
Tabela 21 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą (za 2006 rok)	34
Tabela 22 Udzielone świadczenia – zadania własne (za 2006 rok).....	35
Tabela 23. Powody przyznania pomocy (za 2006 rok)	36
Tabela 24 Struktura bezrobotnych w gminie Skwierzyna w latach 2004-XI 2007.....	37
Tabela 25 Analiza SWOT gminy Skwierzyna	44
Tabela 26 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura.....	46
Tabela 27 Diagnoza stanu – obszar gospodarka.....	46
Tabela 28 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń.....	47
Tabela 29 Diagnoza stanu – obszar społeczność.....	47
Tabela 30 Diagnoza stanu – obszar ekologia	48
Tabela 31 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania.....	52
Tabela 32 GOSPODARKA – cele i kierunki działania.....	53
Tabela 33 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania.....	54
Tabela 34 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania.....	55
Tabela 35 EKOLOGIA – cele i kierunki działania	56
Tabela 36 Wybrany Wariant Rozwoju	58
Tabela 37 Wdrażanie strategii	68
Tabela 38 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania	70
Tabela 39 Monitorowanie strategii.....	78

WYKAZ WYKRESÓW:

Wykres 1 Struktura ekonomiczna ludności.....	9
Wykres 2 Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności	10
Wykres 3 Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe – zgony): urodzenia żywe.....	10
Wykres 4 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	11
Wykres 5 Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	12
Wykres 6 Samodzielność budżetów gmin – procent dochodów własnych w dochodach ogółem	12
Wykres 7 Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	13

Wykres 8 Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	13
Wykres 9 Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem	14
Wykres 10 Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	14
Wykres 11 Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej	16
Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych z podziałem na miasto i gminę (kwartalnie).....	37
Wykres 13 Stopa bezrobocia w % – w latach 2005 - X 2007	38
Wykres 14 Odsetek bezrobocia w % - stan na 30.11.2007 r.....	38
Wykres 15 Struktura procentowa bezrobocia według płci – stan na 30.11.07 r.....	39

WYKAZ RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Położenie gminy Skwierzyna na terenie powiatu międzyrzeckiego	7
---	---